

Telelni készülnek a méhcsaládok

Apró vándorok őrzői

Magyarói vendégoldal

Fotó: Nagy Tibor

Méztermelésben idén Románia a negyedik helyen áll az Európai Unió országai között. A Felső-Maros mentén olyan méhésszel találkoztunk, aki 15 ezer eurós uniós támogatást nyert vállalkozása bővítésére.

Nagy Székely Ildikó

Kiss János gyermekkori álmát váltotta valóra 18 évvel ezelőtt, amikor méhészkedésre adta a fejét. Pár családdal kezdte szabadidős elfoglalt-

ságként, mára azonban 154-re nőtt a méhcsaládok száma, és a magyarpéterlaki születésű, Magyarón letelepedett vállalkozó élete a kaptárok vándoroltatása, a teletetés, tavaszi etetés és újabb vándorút körforgásában telik.

– Jegi, hallgass! – szólta rá vendéglátónk a nagy testű házörzőre, amikor beléptünk a kapun, és az érkezésünket jelző csaholás azonnal abba is maradt. Az udvaron telepedtünk le, biztonságos távolságra a kasoktól, melyeknek lakói Kiss János számára ma már igazi családtagok.

– Kiskoromtól érdekelték a rovarok – pergette vissza az időt a méhész. – Szegény gyermek voltam, nekem sosem jutott mézes kenyérre, mint az osztálytársaimnak. Talán innen a méhek iránti rokonszenv. Legénykoromban kaptam apámtól egy bikaborjút, azt eladtam, és az árából megvettem az első négy méhcsaládot. Asztalos az eredeti szakmám, méhészkedni hobbiból kezdtem.

(Folytatás a 6. oldalon)

Ne feledje időben megújítani előfizetését a NÉPÚJSÁG-ra! Ha előfizet, **BIZTOSAN** kézhez kapja. Telefon: 0742-828-647

Ha tájékozott vagy, nyert ügyed van!

A kampány célja felhívni a figyelmet arra, hogy a külföldön munkavállalásra készülő idős társadalomban, milyen jogai vannak az Európai Unió országaiban, illetve az unióon kívül.

4.

A kötődés biztonságot nyújt

A célunk az, hogy megteremtünk egy olyan polgári réteget a társadalomban, amelynek tagjai érzékenyek egymás problémáira, kíváncsiak egymás életére, segítik egymást, különös tekintettel az emberi jogokra és a hiteles információkhoz való hozzájutásra.

5.

Gymstick – új sportág Marosvásárhelyen

A gymstick egyedülálló módon sokoldalú képességfejlesztést tesz lehetővé, különleges edzéshatásai következtében a test valamennyi izomcsoportja gyorsan és látványosan reagál, az egész megjelenésünket energikusabbá és esztétikusabbá alakítja már néhány hét alatt.

7.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Iskolások és egyetemisták figyelmébe!

Augusztus 27. – szeptember 30. között minden iskolás és egyetemista ügyfelünknek 50%-kal olcsóbban kínáljuk az antireflex védőréteggel ellátott műanyag lencsét.

Az akció érvényes:

műanyag American Standard HCM (Italy) szemüveglencsére, a következő dioptriartartományra: 0 ± 6,0 SPH és 0 ± 6/2 CYL (amíg a készlet tart)

Szolgáltatásaink:

- ▶ kontaktlencse-felírás és rendelés
- ▶ ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- ▶ mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- ▶ a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- ▶ kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- ▶ korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- ▶ szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- ▶ új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- ▶ terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▲ A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Aktuális

Fekete, fehér?

Mózes Edith

Meggyűlt a baja a vezető kormánypárt elnökének. Nem elég, hogy az államelnök megválasztása másnapjától ki akarja nyírni, nem elég, hogy a párton belüli ellenzék is le akarja váltani, az augusztusi kormányellenes, erőszakba fulladt tüntetést is az ő nyakába varrnák egyesek, de a családról szóló népszavazás miatt is meggyűlt a fonnivalója.

Október első hétvégéjére tűzték ki a referendumot. Nem részletezzük, mindenki ismeri a tárgyat, és szavazhat, ahogy tetszik. Vagy akár azt is választhatja, hogy nem megy el szavazni.

És itt van az emberek legnagyobb dilemmája: hogy elmenjenek-e szavazni vagy ne. Mert egyre gyakrabban hallani olyan kijelentéseket – akár politikusok részéről is –, hogy aki elmegy szavazni, az Dragneát és a PSD-t, vagyis a „vörös bűnözőket” támogatja, aki viszont nem akar szavazni, az homoszexuális. Egyes „véleményformálók”, „szakértők”, „elemzők” szerint más lehetőség nincs. A dolog vagy fekete, vagy fehér. A szürke ötven árnyalata ebben az országban ismeretlen. Itt csak pészédések vagy johannisták, „penálisok” és „ellenállók” léteznek. A tévíták is egyre élesebbek, a vélemények egyre radikálisabbak.

Mintha ez lenne Románia egyetlen problémája. Mikor erről vitatkoznak, nem jutnak eszükbe az évről évre csak magunk előtt tolt gondok. Az sem probléma, hogy a lakosság nagy része

(Folytatás a 3. oldalon)

SZEPTEMBER

25., kedd
A Nap kel
 7 óra 12 perckor,
lenyugszik
 19 óra 14 perckor.
Az év 268. napja,
hátravan 97 nap.

IDŐJÁRÁS
**Borús égbolt,
 eső lehetséges**

Hőmérséklet:

max. 13°C
 min. 0°C

Isten éltesse!

Ma EUFROZINA, KENDE, holnap JUSZTINA napja.
EUFROZINA: görög név latin formájából alakult, jelentése: vidám, boldog.
JUSZTINA: a latin Justinus női párja. Jelentése: igazságos, igazságszerető.

VALUTAÁRFOLYAM
 BNR – 2018. szeptember 24.

1 EUR	4,6578
1 USD	3,9575
100 HUF	1,4395
1 g ARANY	152,4712

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dóza György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
 Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Újra nyit a Mircea Birău fedett uszoda

Szeptember 25-étől a Mircea Birău fedett uszoda várja az úszást kedvelőket – tájékoztatta szerkesztőségünket az intézmény vezetősége.

ANL-s és szociális lakások

Október 15-éig újíthatják meg igényléseiket a szociális lakásra jogosult marosvásárhelyi illetőségűek. Az ANL-s lakásra váróknak nem kell megújítaniuk az igénylést, a helyek üresedésénél az eddig leadott kérvényeket veszik figyelembe – tájékoztatta a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal illetéke.

Alkotótábor a marosvásárhelyi várban

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal és a Maros Megyei Képzőművészek Egyesületének szervezésében alkotótábor nyílt a marosvásárhelyi várban. A meghívott 25 alkotó egy-egy béke témájú kompozíciót kell készítsen. Ezek a munkák szeptember 28-án, a táborzáró kiállításon lesznek láthatók a helyszínen. Várnak minden érdeklődőt – áll a Cziryák Lajos által szerkesztőségünkhöz eljuttatott közleményben.

Rövid terápiás program szenvedélybetegeknek

A Bonus Pastor Alapítvány október 29. – november 9. között kéthetes rövid terápiás programot szervez szenvedélybetegeknek és felnőtt hozzátartozóiknak. Azok jelentkezését várják, akik változtatni szeretnének alkohol-, drog-, játék- vagy társfüggőséggel terhelt életmódjukon. Helyszín: a magyarórdi terápiás otthon. Jelentkezési határidő: október 25. Jelentkezni, további részletek felől érdeklődni az alábbi telefonszámokon lehet: Marosvásárhely: Bartha Éva – 0740-056-691. Székelyudvarhely: Geréb Tünde – 0751-226-906. Kolozsvár: Horváth Mária – 0744-237-945, Szakács Előd – 0752-243-649. Nagyvárad: Kocsis Tünde – 0747-064-624. Szatmár: Puskás Csaba – 0744-539-213. Sepsiszentgyörgy és környéke: Kozma Ferenc – 0757-489-778.

Hangverseny Segesváron

Szeptember 26-án 18 órakor a Segesvári Polgármesteri Hivatal dísztermében fellép a Transylvanian Saxophone Quartet: Makkai István, Réman Zoltán, Deák Sándor és Kelemen Antal. Műsoron: P. Vellones-, Tűzkő Cs., Ligeti Gy., A. Romero- és L. Lorenzo-művek. A belépés díjtalan.

Kicsi Svejk háborúja

Szeptember 27-én, csütörtökön 19 órakor bemutatják a Kicsi Svejk háborúja című táncszínházi művet a Maros Művészegyüttes kövesdombi székhelyén. Ismétlés 28-án 19 órakor. Jegyek a Maros Művészegyüttes jegyirodájában kaphatók hétköznapokon 13–14 és 17–18 óra között. Jegyfogadás a 0757-059-594-es telefonszámon.
 Hírszerkesztő: Szer Pálósy Piroksa

Előző évadok sikerproduktói az idei színházi szezonban a Tompa Miklós Társulat műsorán

A Hedda Gabler Marosvásárhelyen és Gyergyószentmiklóson

A klasszikus és kortárs szerzők műveinek bemutatása mellett a Tompa Miklós Társulat a 2018/2019-es szezonban is műsoron tartja a korábbi évadok sikerproduktóit.

Henrik Ibsen: Hedda Gabler című drámáját *Keresztes Attila* rendezésében mutatta be a társulat. Szereplők: Bartha László Zsolt, Varga Andrea, Kilyén Ilka, Kádár Noémi, Bíró József, Kádár L. Gellért és Biluska Annamária. Díslettervező: Szőke Zsuzsi; jelmeztervező: Bianca Imelda Jeremias; zeneszerző: Boros Csaba.

Idén ez a produkció képviselte a társulatot a magyar színházi élet két igen rangos seregszemlén, a Pécsi Országos Színházi Találkozó és Magyar Színházak Kisvárdai Fesztiválján. Ez utóbbin Varga Andrea címszereplő a LEGJOBB NŐI ALAKÍTÁS DÍJÁT érdemelte ki. Ugyanezen a fesztiválon kapott ÉLETMŰDÍJAT Bíró József színművész, aki szintén főszerepet játszik a Hedda Gabler előadásban.

Varga Andrea a Kisvárdai Lapok június 29-i számában megjelent, Bálint Lili által készített interjújában a következőket nyilatkozta: „Általánosságban a nők inspirálnak. Hi-

szek abban, hogy minden nőben ott van egy Hedda Gabler, és ott van az összes többi karakter is. Rengeteget meríték abból, ahogyan ennyi különböző ember reagál, reflektál a világra.”

A 16 éven felülieknek ajánlott produkció szeptember 27-én, csütörtökön este 7 órától látható a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Nagyeremi Stúdióterében. Ezt követően szeptember 28-án, pénteken este 7 órától gyergyószentmiklósi vendégjáték a Figura Stúdió Színházban is megtekinthető lesz.

A marosvásárhelyi előadásra jegyek válthatók a színház Kulturpalotában működő jegyirodájában (kedd-péntek: 12.00–17.30 óra között, telefon: 0372-951-251), a színházban működő jegypénztárban (kedd-péntek: 9.00–15.00 óra között és előadás előtt egy órával, telefon: 0365-806-865) és online a www.biletmaster.ro honlapon. Gyergyószentmiklóson a jegypénztár munkanapokon 15.00–19.00 óra között és előadások előtt fél órával tart nyitva a Figura Stúdió Színház előcsarnokában. Információk és helyfoglalás a 0752-227-011-es telefonszámon, vagy az org@figura.ro e-mail-címen. (pr-titkárság)

Forgalomkorlátozás a kerelőszentpáli felüljárón

Kerülő utat javasolnak

Folytatják az elhúzó felújítási munkálatokat a DN 15-ös országút kerelőszentpáli vasúti felüljáróján. A Brassói Regionális Út- és Hídügyi Igazgatóság hétfői közleménye szerint az első aszfaltréteget leöntötték. A munkálatokat közbeszerzéssel megnyert cég vezetésének ígérete szerint szeptember 25-én, kedden éjfélig a második aszfaltréteget is leterítik, addig azonban forgalomkorlátozásra kell számítani. A járművek csak egy sávon közlekedhetnek mindkét irányban, a forgalmat jelzőlámpák irányítják. A torlódások elkerülése végett ebben az időszakban, aki teheti, válassza a felüljárót elkerülő útvonalat a DN15 Nyárádtó – DJ 151B – DJ 142 Mikefalva – DN 14A Dicsőszentmárton – DN 15 Radnót kerülővel, ugyanakkor elnézést kérnek az okozott kellemetlenségekért. (pálósy)

Rendőrségi hírek

Balesetek a hét végén

Szeptember 21-én, pénteken 12.18 órakor Marosvásárhelyen, a Tuszád utca és Győzelem tér kereszteződésénél egy 31 éves, mezőszentpéteri illetőségű gépjárművezető elgázolt egy főúton haladó 55 éves kerékpárost. A balesetben a kerékpárral közlekedő férfi nyhe sérüléseket szenvedett.

Ugyanezen 14.20 órakor a Iuliu Maniu és Radnai utca kereszteződésénél, ugyancsak Marosvásárhelyen, egy 23 éves gépjárművezető egy 67 éves gyalogost sebesített meg.

A gyalogos könnyebb sérülésekkel megúszta a balesetet.

Szeptember 22-én, szombaton 19.50 órakor Mezőgerebenes övezetében egy 57 éves, mezőbodoni férfi elvesztette a gépjármű fölötti uralmát, és belerohant egy mezőgerebenesi, 21 éves fiatal által vezetett járműbe. A baleset nyomán az idősebbik gépkocsivezető nyhe sérüléseket szenvedett.

Szeptember 23-án, vasárnap 20.20 órakor Dextrászéplak külterületén egy 19 éves faragói fiatalember felborult járművével. A baleset nyomán a gépjármű egyik 19 éves utas, egy gergyószegi lány súlyos sérüléseket, a másik, ugyancsak 19 éves utas, valamint a jármű vezetője nyhe sérüléseket szenvedett.

RENDEZVÉNYEK

Idősek világnapja a Maros Művészegyüttesnél

A Maros Művészegyüttes és a Diakónia Keresztyén Alapítvány marosvásárhelyi szervezete a Ha te tudnád, amit én című ünnepi folklórműsorra várja az alapítvány szépkorú tagjait hozzátartozóikkal, támogatóit, beszélőit, szimpatizánsait és minden érdeklődőt október 1-jén, hétfőn 18 órakor a Maros Művészegyüttes

székházába. A belépés ingyenes, előzetes helyfoglalás szükséges. A helyszínen adományokat fogadnak el az alapítvány otthoni beteggondozói tevékenységének támogatására. Helyfoglalás/információk: a Maros Művészegyüttes jegyirodájában hétköznaponként 13–14 és 17–18 óra között, valamint a 0757-059-594-es telefonszámon.

Hőlégballon-fesztivál Vármezőn

Szeptember 28–30. között Vármezőn hőlégballon-fesztivált tartanak. Az eseményre idén is több hazai és külföldi csapatot várnak.

Sorsolás szerdán 15 órakor!

A Népújság szerdán 15 órától tartja a Bernády Házban (Horea u. 6. sz.) a Hűségesek előfizető – SZEPTEMBER nyeremény (4x100 lej a marosvásárhelyieknek és 2x100 lej a vidékieknek) és a Hűségstombola díj (100 lej) sorsolását. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

NÉPÚJSÁG
 ÖNÁLLÓ
 MAROS MEGYEI NAPILAP
 Kiadja az IMPRESS KFT.
 FŐSZERKESZTŐ:
 Karácsonyi Zsigmond
 LAPSZERKESZTŐK:
 Antalí Imola
 Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalí Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroksa, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Iszjai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dóza György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
 A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

ISSN 1220-3475 (print)
 ISSN 1584-3238 (online)

Életbe léptek az újabb amerikai és kínai pótvámok

Az Egyesült Államok és Kína életbe léptette hétfőn az újabb, kölcsönösen megemelt vámkokat; a világ két legnagyobb gazdasága nem adja semmilyen jelét a meghátrálásnak egyre elkeseredettebb kereskedelmi vitájukban, amely alááshatja a világgazdasági növekedést.

Nem sokkal azután, hogy közép-európai idő szerint hétfő reggel hat órától hatályossá váltak az új vámtarifák, a kínai kormány fehér könyvet adott ki, amelyben ismertette az amerikai–kínai gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokat tényeit, valamint felvázolta álláspontját a kereskedelmi vitákról, és javaslatokat tett a megoldásra. A pekingi vezetés újftt azzal vádolta meg az amerikai kormányt, hogy visszaél erőfölényével a kereskedelemben, és olyan eszközökkel, mint például a vámok, megfélemlít más országokat, hogy engedelmessé válassza akarát. Ezzel együtt Peking újra akarja indítani a kereskedelmi tárgyalásokat Washingtonnal a „kölcsönös tisztelet és egyenlőség alapján”.

Donald Trump amerikai elnök éppen egy hete jelentette, hogy szeptember 24-től kezdve mintegy 200 milliárd dollár értékű kínai termékekre vet ki az év végéig 10 százalékos, januártól pedig 25 százalékos pótvámot. Azt is jelezte, hogy amennyiben Peking megtorló intézkedésekkel válaszol, Washington továbblép a harmadik szakaszba, amelyben hozzátéve 267 milliárd dollár értékű termékekre vetnek ki védővámot. Ez azt jelentené, hogy Kína teljes amerikai exportját pótvámmal sújtják.

A kínai pénzügyminisztérium néhány órával később közölte, hogy 5, illetve 10 százalékos pótlólagos vámot vetnek ki szintén szeptember 24-től 60 milliárd dollárnyi amerikai áruira. Ez lényeges engedmény ahhoz képest, hogy korábban

20 és 25 százalékos mértékű vámról is szó volt a két kisebb vámtarifával. A 20 és 25 százalékos pótvámmal sújtandó termékeket, köztük a cseppfolyósított gázt, a 10 százalékos kategóriába sorolták át. Előzőleg, még a nyár folyamán az Egyesült Államok és Kína kölcsönösen 50-50 milliárd értékű importárura vetett ki pótvámot.

Trump elnök arra akarja rávenni Kínát, hogy csökkentse a kétoldalú kereskedelmi forgalomban kialakult hatalmas többletet, változtasson kereskedelempolitikáján, hagyjon fel a technológiai transzferek kikényszerítésével és a csúcstechnológiai vállalatok állami támogatásával, tartsa tiszteletben a szerzői jogokat. Peking tagadja a vádakot, és az iparpolitikájának megváltoztatását célzó követeléseket úgy értékeli, mint a Kína gazdasági növekedésének fékezését.

Bár a múlt hét közepén még mindkét fél jelezte tárgyalási hajlandóságát, Kína szombaton lemondta az e hétre tervezett egyeztetéseket, arra hivatkozva, hogy az Egyesült Államok kétszínű magatartást tanúsított a kereskedelmi megbeszélésekben. A hét elején szakértői szintű megbeszélések lettek volna Washingtonban, ami előkészítette volna Liu He kínai miniszterelnök-helyettes péntekig tartó kétnapos tárgyalásait. Az előző hónapokban tartott tárgyalások rendre kudarcba fulladtak, miközben a kereskedelmi feszültségek áttértek a szélesebb körű viszonyra, és a két ország egyre több kérdésben kerül egymással szembe.

Közgazdászok arra figyelmeztetnek, hogy egy elhúzódozó viszály nemcsak az Egyesült Államok és Kína gazdasági növekedését vetné vissza, hanem a világgazdaságét is. A vállalatok már a Csendes-óceán mindkét partján működési zavarokat jeleznek, és megkezdtek befektetési terveik felülvizsgálatát. (MTI)

Béryanáság elleni koalíció

A béryanáság veszélyeire kívánják a jogalkotók figyelmét felhívni azok a feminista szervezetek, amelyek Párizsban a francia kormány támogatásával egy nemzetközi koalíciót hívtak életre a nők testének kizsákmányolása és áruba bocsátása ellen.

„A béryanáság érdekében indított mozgalom 2010 óta egyre erősödik, ami számunkra elfogadhatatlan” – mondta a francia hírügynökségnek Marie-Joséph Devillers, a béryanáság elleni nemzetközi koalíciót kezdeményező Feminista leszbikusok nevű francia egyesület vezetője. A francia szenátusban szombat délután rendezett konferencián nyolc ország (Franciaország mellett Spanyolország, Kanada, Olaszország, Ausztria, Románia, Svédország és Ausztrália) 21 szervezete alapította meg a koalíciót.

Álláspontjuk szerint a béryanáság „a nők testének ugyanolyan áruba bocsátása, mint a prostitúció”.

„Azt szokták mondani, hogy a nők beleegyezésével történik, miközben a témáról szóló minden tanulmány rávilágít, hogy a nők indítéka a testük „kölcsönadására” családi nyomáshoz, mégpedig a pénzhez köthető” – mondta Marie-Joséph Devillers.

A béryanáság az európai országok többségében tiltott,

Belgium, Hollandia, Nagy-Britannia és Görögország viszont engedélyezi, Európán kívül pedig Kanadában is legális.

A francia parlament elé ősszel kerül a bioetikai törvénytervezet, amely a mesterséges megtermékenyítés engedélyezését kiterjesztené egyedülálló vagy homoszexuális kapcsolatban élő nők számára is. A béryanáságot támogatók azt sürgetik, hogy a javaslatba kerüljön bele a béryanáság engedélyezése is, de ezt a francia kormány többször is kizárta.

„Egy nő testét arra használni, hogy kihordjon egy gyereket, amelyet utána nem tart meg, az emberi test áruba bocsátásának kategóriájába tartozik” – írta pénteki közleményében Agnes Buzyn egészségügyi miniszter. (MTI)

Le Monde

Külföldi sajtó Magyarországról

Orbán Viktor migránsellenessége a magyar demokrácia leépítésének elfedésére szolgál, s az Európai Unió értékrendje alapján Magyarországot ki kellene zárni az Európai Unióból – vélte a Le Monde című francia napilapnak adott interjúban Luuk van Middelaar holland politikafilozófus, aki korábban Herman Van Rompuy, az Európai Tanács volt elnökének tanácsadójaként dolgozott.

A politikafilozófus szerint az illiberális demokrácia nem elég pontos kifejezés a magyarországi rendszerre, miután a demokrácia és a liberalizmus egymástól elválaszthatatlan fogalmak, s helyette a „választott autokráciát” javasolja, amelyben a „választók homlokzatként szolgálnak, de a hatalom nem engedélyezi többé az ellensúlyokat, a sajtó, az igazságszolgáltatás, az egyesületek és az egyetemek hallgatására vannak ítélve”. A hetedik cikkely szerinti eljárás európai parlamenti megszavazására adott hivatalos magyar reakció szándékosan keltett zavart a gondolkodó szerint az európai rendszerek jártékszabályait jelentő alkotmányos alapértékek és a migráció vitatott politikai témája között, s ez utóbbit Orbán Viktor a

magyar demokrácia leépítésének elfedésére használja fel. Luuk van Middelaar úgy látja, hogy míg a szociáldemokráciát a 2008-as pénzügyi válság rázta meg, addig a jobboldal számára a 2015-ben kezdődött migrációs válság okoz krízist, s a Sargentini-jelentés megszavazása „az Európai Néppárton (EPP) belül a jobboldal újakonfigurálásának és tisztázásának a pillanata: a jobbközép keresi az elhatárolódást a nacionalista és antidemokratikus szélsőségektől”.

A kereszténydemokrata pártcsaládon belül két összebékíthetetlen irányvonal különböztethető meg a politikafilozófus szerint: a bevándorlásra nyitott, új európai szolidaritást az Angela Merkel német kancellár által képviselő erővel áll szemben az Orbán Viktor által hirdetett migránsellenes és identitási irány. Ez utóbbi a jobboldal és a nyugat-európai közvélemény jelentős részét is sikeresen sarkítja meg a gondolkodó szerint, aki Orbánt az EPP Achilles-sarkának tartja.

Miután a jövő májusi európai parlamenti választások egyik fő témája a migráció lesz, az EPP-ben többen megértették, hogy lehetetlen lesz a jobboldalnak egyszerre Merckellel és Orbánnal is kampányolni – mondta a politikafilozófus. (MTI)

Ország – világ

Bűnvádi eljárás csendőrségi vezetők ellen

A legfőbb ügyészség pénteken jelentette be, hogy bűnvádi eljárás indult Ionuț Cătălin Sindile, a Román Csendőrség főparancsnoka, Sebastian Cucoș parancsnokhelyettes, illetve Laurentiu Cazan bukaresti csendőrpáncsnok, az augusztus 10-i csendőri felépés irányítója ellen a tüntetésen történt erőszakos incidensekről szóló ügyben. Megfélemlítési kísérletnek nevezte Carmen Dan belügyminiszter a csendőrség több vezetője elleni bűnvádi eljárást, és azt javasolta a legfőbb ügyésznek, olvassa el a vonatkozó törvényt, amely szerint az ügyészeknek korlátlan hozzáférésük van állami vagy hivatali titoknak számító dokumentumokhoz is. A belügyminiszter hozzátette: a csendőrpáncsnokok ellen csak akkor lehet intézményi szinten lépéseket tenni, ha már megtörtént ellenük a vádemelés.

Bizalmatlansági indítvány a szállításiügyi miniszter ellen

Egyszerű indítványt nyújt be a szenátushoz a Nemzeti Liberális Párt a szállításiügyi miniszter ellen – közölte hétfőn Ludovic Orban, a politikai alakulat vezetője. A PNL végrehajtó tanácsának ülése után Orban kifejtette, a szállítási tárca minden projektje függőben van, képtelen uniós alapok lehívására, figyelmen kívül hagyja az országos mestertervet, mert alapvető fontosságú autópályák megépítésével kélekedik, mint amilyen a Marosvásárhely – Iași – Ungheni sztráda lenne. Egy helyben topog a Duna hajózható részének kibővítésére irányuló projekt is, noha erre már 2008-ban elkezdődött az uniós támogatás, és az ország vasúthálózata katasztrofális állapotban van – sorolta a PNL elnöke.

Munkaszünet népszavazás miatt

A Bihar megyei prefektus szerint fel kellene függeszteni az oktatást az iskolákban az október 6-ára és 7-ére tervezett népszavazást megelőző pénteken, hogy legyen idő a szavazóközterek berendezésére. Ioan Mihalai az Agerpres hírügynökségnek nyilatkozva elmondta, minden korábbi választást vasárnap tartottak, így a péntek délutáni iskolazárástól volt idő berendezni a szavazóköztereket a tanintézetekben. A család alkotmányos meghatározásának módosításáról szóló referendum azonban kétnapos lesz, szombaton és vasárnap zajlik majd, és amennyiben pénteken délutánig tanítás lesz az iskolákban, nem marad elég idő a referenduma való előkészületekre – állítja.

Hétfői torlódás a határátkelőknél

Négyórás a kamionok várakozási ideje az Arad megyei Nagylak II. határátkelő kilépési oldalán. Az ország nyugati határán minden átkelő zsúfolt. Az átkelőnél négy vonalon zajlik a teherautók kiléptetése. A többi román–magyar átkelő is zsúfolt: az Arad megyei Varsándnál 60 percet várakoznak a kamionok, a Szatmár megyei Peténél 150-et – mindkét átkelőnél két vonalon zajlik a kiléptetés –, a Bihar megyei Borsnál pedig 170 percet várakoznak a kamionok kifelé, itt három sávon folyik a határellenőrzés. Laura Bondar, a Bihar Megyei Határrendészet szóvivője a Mediafaxnak azt mondta, a zsúfoltság nem számít rendkívülinek, és azért alakult ki, mert Magyarországon hétfőn nem közlekedhetnek a nagyteherautók.

Fekete, fehér?

(Folytatás az 1. oldalról)

a létminimum határán tengődik, amint az sem, hogy nincsenek autópályák, de még az egészségügy siralmas helyzete sem akkora gond, hogy megérne egy népszavazást.

A demokráciának éppen ez a lényege: bármiről, bármikor meg lehet kérdezni az embereket, és mindenkinek joga van a véleményéhez. Emiatt nem érheti semmiféle bántódás.

És épp erre szeretnénk felhívni a figyelmet. Lehet, és időnként kell is referendumat szervezni. Csak akkor meg kell magyarázni az embereknek, miről van szó. Szinte kabaréba illő volt, ahogyan a minap az egyik rádióműsorban egy betelefonáló hallgató reagált a műsorvezető kérdésére: uram, ön heteroszexuális? Mire a dühös válasz: Dehogy! Isten őrizze! Feleségem van!

És kb. ennyire „van témában” a lakosságnak az a része, akinek a szavazatát lassan immár három évtizede választásról választásra meg lehet vásárolni egy kicsit és egy pohár sörrrel.

És az is nagy igazság, hogy nem minden fekete vagy fehér. A dolgok sokkal árnyaltabbak.

Az egyre jobban elmérgesedő hazai belpolitikai háborúban persze vannak állandó témák is. Egyesek számára vörös posztó a székely zászló, a marosvásárhelyi katolikus iskola, az anyanyelvű oktatás...

Ezekről legközelebb.

Ha tájékozott vagy, nyert ügyed van!

A felelős külföldi munkavállalásért kampányolnak

Ha itthon tájékozódasz, nyert ügyed van a nagyvilágban! címmel indított tájékoztató kampányt a Külhoni Románokért Felelős Minisztérium. A kampány célja felhívni a figyelmet arra, hogy a külföldön munkavállalásra készülők időben tájékozódjanak, milyen jogaik vannak az Európai Unió országaiban, illetve az unión kívül. Veaceslav Şaramet államtitkárt a megyeháza nagytermében Nagy Zsigmond alprefektus és Péter Ferenc megyei tanácselnök fogadta. Jelen volt Gheorghe Ştef, a megyei munkaerő-közvetítő hivatal vezetője is.

Mezey Sarolta

Megyénkben tavaly 19 áldozat

Miközben a külföldön munkát vállaló pórul járt áldozatokról forgott a megdöbbentő képsorokat tartalmazó kisfilm, Nagy Zsigmond alprefektus kiemelte, hogy hangsúlyozottan felhívják azon személyek figyelmét, akik külföldi munkavállalásra készülnek, hogy alaposan tájékozódjanak, mérjék fel a külföldi munkával járó kockázatot, főleg abban az esetben, ha nem kötnek törvényes munkaszerződést. Az is fontos, hogy azok, akik külföldön vállalnak munkát, tartsák a kapcsolatot a családdal, hiszen csak így értesíthetők a hozzátartozók, ha problémák adódnak. Az országos kampányt több minisztérium összefogásával valósítják meg. Maros megyében a prefektúra az, amely összefogja az intézményeket, és például: az Emberkereskedelem Elleni

Veaceslav Şaramet államtitkár

Megyei Ügynökséget, a Maros Megyei Munkaerő-közvetítő Hivatalt, a Maros Megyei Rendőr-felügyelőséget, a kábítószer elleni ügynökséget, az útlevél- és személynyilvántartó hivatalt, a tanfelügyelőséget. A felsorolt intézményekből álló akciócsoport negyedévente – vagy esetenként többször is – összeül, hogy megoldást találjon egy-egy esetre. 2017-ben megyei szinten 19 áldozatról beszélhetünk, miközben országos viszonylatban 662 személy esett az emberkereskedelem áldozatául.

Mosógép használati útmutatója – mint munkaszerződés

Veaceslav Şaramet államtitkár elmondta, hogy a kampány a lakosság egészére, de főként a fiatalok tájékoztatására terjed ki. Sajnos – mondta – a külföldi munkaerőpiacon sok visszaélés történik, a pórul járt munkavállalók nem tudják, kihez kell fordulniuk. Nem keresik Románia külföldi képviselőit, nem is tudják, hogy oda fordulhatnak, ha a munkaadójuk nem tartja be a munkaszerződésben foglaltakat, ha pénz és iratok nélkül hagyják őket.

Az államtitkár elmondta, hogy volt olyan eset, amikor a munkavállalóval egy görög nyelvű szöveget írtak alá. Az illető elment Görögországba, s ott kiderült, hogy szó sincs munkáról. A szerződés, amit aláírt, nem volt egyéb, mint egy mosógép használati utasítása. A pórul járt embernek 3000 euróba került ez a „munkavállalás”. Egy másik esetben 2000 eurós bért ígértek a munkavállalónak, s amikor kérte a pénzt, akkor kezdték felsorolni, hogy a lakbér 700 euró, a közlekedési költség 300 euró, a szállítás 200 euró, az ellátás 400 euró, s így to-

Fotó: Henn Attila

vább, végül kisütötték, hogy az alkalmazott tartozik, nemhogy neki fizessenek. Az államtitkár elmondta, hogy sokan vállalnak idősgondozást munkaszerződés nélkül, és sokukat átverik.

– Szakmámat tekintve orvos vagyok, s azt mondom, hogy – akár csak az orvoslás terén – a megelőzés olcsóbb, mint a kezelés és utókezelés – fogalmazott az államtitkár.

Cristina Zaharia, az Emberkereskedelem Elleni Regionális Központ vezetője megerősítette az államtitkár által mondottakat. A munkavállalók nagyon sok esetben nem tudják, mit tartalmaz a munkaszerződés, amit aláírtak, lehet, hogy nem is szerződés, s így feketemunkára vállalkoznak, tudtuk nélkül.

Gheorghe Ştef, a megyei munkaerő-közvetítő hivatal vezetője felhívta a figyelmet, hogy a hivatal a bejegyzett munkanélkülieknek, frissen végezetteknek, hazatelepülteknek, börtönből szabadultaknak ingyenes tanácsadást nyújt. A hivatal keretében működik az EURES iroda, ahol tájékoztatást nyújtanak a munkavállalók jogairól, s a biztos munkalehetőségekről is informálják az érdekelteket.

Érdeemes megjegyezni legalább két telefonszámot, hiszen azok, akik bajba jutottak, emberkereskedelem áldozatává váltak, ezt a két számot hívhatják. Romániából ingyenesen hívható a 0800 800 678-as és külföldről rendes díjszabással a +4021.313.31.00-s telefonszám. Bővebb információk a Külhoni Románokért Felelős Minisztérium honlapján olvashatók: www.mprp.gov.ro.

Volt alkotmánybíró neveztek ki kormányfőtábornak

A korrupcióval vádolt és első fokon felmentett Toni Grebla volt alkotmánybíró nevezte ki kormányfőtábornak Viorica Dăncilă miniszterelnök – derült ki a Hivatalos Közlöny hétfői kiadásából.

A döntésről már előző este beszélt Liviu Dragnea szociáldemokrata pártelnök, aki megfelelőnek tartja a volt alkotmánybíró személyét és felkészültségét a tisztség ellátására.

A kormányfőtárság a kabinet tevékenységét koordináló intézmény, fontos szerepe van a kormányülés napirendjén levő határozatok, rendeletek és törvények előkészítésében és beterjesztésében. A kormányfőtábornak személye azért vált fontossá, mert Dragnea elégedetlen azzal, hogy a kormány túl lassan hoz döntéseket. A Szociáldemokrata Párt (PSD) elnöke pénteken, miután pártja végrehajtó bizottsága ismét bizalmat szavazott neki, kormányátalakítást helyezett kilátásba október első hete után. Ezt azzal in-

dokolta, hogy egyes miniszterek menekülnek a felelősség elől, és bizonyos jogszabályok aláírását elodázzák, késleltetve az elfogadásukat.

Az ellenzéki média szerint Grebla elődje, a kormányfőtábornak helyettesé visszaléptetett Andreea Lamburu is lassította volna az elfogadási folyamatot, és főleg a korrupciós bűncselekmények miatt elítélt személyek kegyelemben és amnesztiában részesítéséről szóló rendelet elfogadását akadályozta.

Ezt a rendeletet a kormánykoalíció már hosszabb ideje készül elfogadni. Dragnea az igazságügyi minisztertől várta a beterjesztését, aki azonban átpasszolta a felelősséget a parlamentnek.

A legfelsőbb bíróság májusban mentette fel első fokon Toni Greblát, akit egyebek mellett befolyással való üzérkedéssel és kenőpénz elfogadásával vádolt meg a korrupcióellenes ügyészség. A perben még nem született másodfokú, jogerős ítélet. (MTI)

Románoktatás az elemiben

Diszkriminatív kormányrendelet

A kisebbségek nyelvén működő elemi osztályok románnyelv- és irodalomoktatását érintő kormányrendelet kapcsán a civil szervezetek határozott tiltakozásukat fejezik ki, ezzel is támogatva az RMDSZ politikai lépéseit, amivel a diszkriminatív rendelet visszavonását szeretnék elérni.

Megkérdőjelezett szaktudás

Megalázó a tanárok számára, és kérdéseket vet fel a MIÉRT szerint az a rendeletmódosítás, amelynek értelmében csak felsőfokú tanulmányokkal rendelkező szaktanárok taníthatnak román nyelvet és irodalmat a kisebbségi elemi iskolákban.

A tanévkezdés előtt alig tíz nappal történt módosítás tulajdonképpen megkérdőjelezi a tanítók szaktudását, és ezt éppen egy olyan helyzetben teszi, amikor az ország oktatási rendszere számos súlyos problémával küzd – mondta el Tótos Áron, a Magyar Ifjúsági Értekezlet oktatásért és kutatásért felelős

alelnöke. „A MIÉRT által a tanügyminiszternek elküldött beadvány azt kifogásolja, hogy a felelőtlen, váratlan és megalapozatlan döntés bármilyen közbizalom vagy szakmai testülettel való egyeztetés nélkül történt meg” – tette hozzá Tótos.

Tiltakozó szülők

A Magyar Szülők Szövetsége hétfőtől tüntetésorozatot indított. A Marosvásárhelyre tervezett tiltakozás a megyei főtanfelügyelőség előtt lesz, egyszerre maximum 25 szülő vesz részt rajta délután 5–6 óra között. Ha többen vannak, mint 25-en, a szervezők beosztják őket, és szükség szerint 10-15 percenként a csoportok helyet cserélhetnek, a várakozó szülők addig a közelben csendben várakoznak.

A szervezők arra kérik a tiltakozókat, hogy méltóságteljesen viselkedjenek, a provokációkra ne válaszoljanak. Az egyetlen szöveg, ami magyarul és románul elhangozhat, a szülők kiáltványa.

Diákvetélkedő a Bernády Házban

A most már hagyományossá vált sportversenyek mellett a Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány az idén is vetélkedőt hirdet diákok számára. Két korosztály vehet részt a versenyen.

Fotó: archiv

1. Az V–VIII. osztályosok háromtagú csapatokkal jelentkezhetnek egy olyan nyílt vetélkedőre, amelynek témája Bernády György élete és tevékenysége (80 éve halt meg a városépítő polgármester).

2. A középiskolás (IX–XII.) diákok számára szervezett egyéni verseny résztvevői Bernády György és az egyház témával küldhetnek be dolgozatot.

Jelentkezési határidő október 8., hétfő.

A középiskolás pályázati művek beküldési határideje október 22., hétfő.

További információkért és könyvészetért a marosvásárhelyi Bernády Házban (tel.: 0265-266-855) lehet érdeklődni vagy a 0745-196-236-os telefonon.

Külhoni magyar családok éve

A kötődés biztonságot nyújt

A budapesti székhelyű ERGO – Európai Regionális Szervezet a Külhoni magyar családok éve program keretében szeptember végén Székelyföld-szerte pódiumbeszélgetés-sorozatot tart. Minden helyszínen – Marosvásárhelyen, Gyergyószentmiklóson, Csíkszeredában és Kézdivásárhelyen – két magyarországi és két helyi előadó jár körül olyan kérdéseket, hogy fontos-e napjainkban kötődésről beszélni, milyen kötődésekre van szükségünk ahhoz, hogy lelkiileg és mentálisan egészséges személyiségekké váljunk, lazultak-e a családmegtartó kötelékek, és ha igen, miként lehetne azokat megerősíteni. A pódiumbeszélgetés-sorozat két állandó résztvevője Ékes Ilona volt országgyűlési képviselő, a szervezet elnöke, és Koós Judit rendőrőrnagy, ifjúsági bűnmegelőzési tanácsadó, áldozatvédelmi referens. Az ERGO törekvéseiről és a kötődés fontosságáról velük beszélgettünk.

Varga Gabriella

– „Igent mondunk az életre, a családra, az időn és téren átívelő összetartozásra” – így hangzik az immár tizenegy éves műltra visszatekintő, budapesti székhelyű szervezet hitvallása. Milyen alapvető célokkal alakult meg az ERGO 2007-ben?

– Kezdetben Civil Egyeztető Fórum volt a neve. Amikor 2010-ben az elnökséget átvetttem, az ar-

Koós Judit

culatváltás mellett a nevünket is ERGO-ra – Európai Regionális Szervezet – módosítottuk. A célunk az, hogy megteremtünk egy olyan polgári réteget a társadalomban, amelynek tagjai érzékenyek egymás problémáira, kíváncsiak egymás életére, segítik egymást, különös tekintettel az emberi jogokra és a hitteles információkhoz való hozzájutásra. Nagyon hangsúlyosan segítjük a családokat és azok motorjait: a nőket, nem kevésbé a gyermekeket és a fiatalokat. Ahogy a honlapunkon is olvasható, „azért fogtunk össze, hogy megismerve egymás életét, gondjait, problémáit, erőt merítsünk a találkozásból, hogy reményt, biztatást, örömet vigyünk otthonainkba, kisebb és nagyobb közösségeinkbe. Hogy a kapcsolatok – mint kis patakok, csermelyek – behálózják a Kárpát-medencét – Európát”.

– A kitűzött céloknak megfelelően az ERGO azóta is az egészséges életkezdést, az ifjúság, a család, az emberi jogok védelme és a mindent károsan befolyásoló tényezők elleni küzdelem szolgáltatában áll, és a Kárpát-medence, illetve a világ magyarságára egy egységként tekint. Milyen aktivitások voltak jellemzők a szervezet életében az elmúlt több mint egy évtized alatt?

– Munkánkat azzal kezdtük, hogy kapcsolatokat építettünk a magyarországi civil szervezetekkel, hogy egyáltalán tudjunk egymásról. Ez az időszak meglehetősen forráshiányos volt, emiatt nehezen tudtunk működni. A kormányváltás után nagyobb lehetőségek tárultak fel előttünk, attól kezdve tudtunk jelentősebb programokat, projekteket megvalósítani.

Magyar nők a nagyvilágban címmel 2014-ben a Parlament felsőházi termében konferenciát szerveztünk, amelyre 17 országból érkeztek magyar hölgy honfitársak. Ezzel is szeretnénk volna demonstrálni, hogy összetartozunk, hogy fontosak számunkra a világban szétszórta élő magyar nők és családok. Meg akarunk ismerni, hogyan élnek, milyen örömeik és milyen nehézségeik vannak, miben tudjuk egymást segíteni. A konferencia utódkiadványaként egy könyvet is megjelentettünk, és azonos címmel negyedéves hírlevelet is szerkesztettünk.

A Rejtett kincs Európában: az aktív nő európai uniós programba hét ország kapcsolódott be. Konferenciánkat ezúttal a Magyarország Házában tartottuk. Abban az időszakban indult el a Nyitott szemmel az ifjúság védelmében projek-

ban tartott, Isten, szex és az élet értelme című hatalmas sikerű előadását kétezer fiatal hallgatta. December 4-én pedig Budapesten, a Magyar Tudományos Akadémia székházában az Igazságügyi Minisztériummal és a brit The Centre for the Study of New Security Challenges Ltd.-vel társszervezésben Az emberkereskedelem aktuális kérdései, különös figyelemmel a magyar helyzetre címmel nagy sikerű nemzetközi konferenciát szerveztünk.

Nagyon büszkék vagyunk arra, hogy elnyertük az ENSZ ECOSOC státust. Ez a kiemelt konzultatív státus feljogosít arra, hogy részt vegyünk az ENSZ civil munkájában és ajánlásokat fogalmazzunk meg. Tavaly májusban ott voltunk New Yorkban az ENSZ nők helyzetével foglalkozó bizottságának 61., ez év elején pedig a 62. ülésén. Ott is sok hasznos kapcsolatot építettünk hasonló értékrendű civil szervezetekkel.

Szervezetünkben 2016 óta dolgozunk azon, hogy a világ negyven országában sikeres, eredményes és népszerű nemzetközi személyiségfejlesztő szexualpedagógiai módszer, a TeenSTAR tananyaga magyar nyelvterületen is elérhetővé váljék, néhány képzést már szerveztünk korábban. Ez év elején egy hároméves transznacionális, ausztriai, németországi, felvidéki és erdélyi partnerszervezetekkel közös együttműködés megnyitotta a lehetőséget, hogy az Európában – főleg német nyelvterületeken – jól működő, kidolgozott TeenSTAR-programot itthon is bevezessük és megszilárdítsuk. A program rendkívül sokat segít a szülőkre való felkészülésben. Nemcsak a biológiai, hanem a lelki vonatkozásokat is tárgyalja, azt, hogy serdülőkorban miként változik a szervezet, az érzelmi világ, és hogyan alakul ki, erősödik meg az értékrend.

– Az ERGO hogyan kapcsolódott be idén a magyar kormány által meghirdetett családok évébe, valamint a Külhoni magyar családok éve programsorozatba?

– A családok évével a kormány törekvései azon az elven alapulnak, hogy „ha van gyermek, van jövő”. A kötődés nem más, mint éltető erő – az ERGO ezt az alapvető igényt szándékozik megerősíteni a családok évében. Amikor családról beszélünk, az első szavak egyike, ami erről eszünkbe juthat, a kötődés: kötődés anyához, apához, gyermekhez, testvérhez, további hozzátartozókhoz. S miután kialakul a gyermek szoros kötődése a szeretteihez, az idő előrehaladtával elkezd kötődni óvodai, iskolai közösségéhez, lakóhelye közösségéhez és hovatovább érezni kezdi a népéhez, nemzetéhez való tartozását. A kötődés mint éltető erő kérdését jártuk körül konferenciasorozatunkkal 2018 első felében Magyarország több nagyvárosában, így Szolnokon, Miskolcon, Egerben, Békéscsabán és Budapesten.

A kötődés kialakulása alapfeltetele a gyermek kiegyensúlyozottságra, boldogságra képes, lelkiileg egészséges fiatallá és felnőtté válásának. A szülőre való felkészülésről, a szülővé válásról általában keveset beszélünk, mert természetesnek tűnik, hogy ha jön a baba, akkor a szülő magától értetődő módon apává, anyává válik. Ezért tartottuk nagyon fontosnak, hogy rendezvényeinken beszéljünk a TeenSTAR-ról. Ehhez egy másik nagyon lényeges témát is kapcsolunk: a természetes családtervezést, a termékenység megismerését, amihez mi a Creighton Model Mód-

Ékes Ilona

Fotó: Mocsári László

szert és a NaProTechnológiát hívtuk segítségül. Hasonlóképpen szólunk a háborítatlan születés és szoptatás kérdéséről is, ami szorosabbá fűzi a kötődést.

Elengedhetetlenül fontos felkészülni és felkészíteni mindezekre nemcsak a fiatalokat és a szülőket, hanem a társadalmi környezetet és az egészségügyi szakdolgozókat is. Csak így érhetjük el azt a gondolkodásváltozást, amely segítheti a kötődés kialakulását. Kötődés nélkül ugyanis nem lehet élni, egészségesnek lenni. A gyermeknek kötődnie kell a szülőhöz, nevelőhöz, akár vér szerinti, akár örökbe fogadott vagy intenzívben nevelt, hiszen ez adja a biztonságot az életében. És kötődnie kell a gyökereihez, hagyományaihoz, anyanyelvéhez, hitéhez. A kötődés éppolyan lelki szükséglet, mint a testnek az élelem, a víz vagy a levegő.

– Székelyföldön is ugyanez lesz a pódiumbeszélgetések fő témája?

– A külhoni magyar családok évéhez kapcsolódó rendezvényeinken – melyekkel a Kárpát-medence szinte minden szegletét felkeressük – tágabb értelmezésben járjuk körül a kötődés kérdését. Összevetjük gondolatainkat arról, hogy napjaink megváltozott világában van-e létjogosultsága a kötődésről beszélni, és milyen kötődésekre van szükségünk ahhoz, hogy lelkiileg és mentálisan egészséges személyiségekké váljunk, így szemléljük, éljük és kezeljük az életünket. Megvizsgáljuk, hogy lazultak-e a családmegtartó kötelékek, és ha igen, miként lehetne azokat megerősíteni, hogyan lehetne elérni azt, hogy a természetes kötődésigény a különböző értékeinkhez belső irányításként munkáljon bennünk.

– Koós Juditnak mit jelent a kötődés, hogyan értelmezi a fogalmat?

– A kötődés számomra a nagyobb időintervallumban fogható meg. A gyermek, azáltal, hogy az édesanyja közelségében szocializálódik a világban, a kettejük egymásra hangoltságán keresztül szerzi meg a bizalmat a világ iránt. Nemhiába tartja a mondás, hogy „a gyermek

az anyatejjel szívja magába...” Előbb az édesanyja, majd később az édesapja és a tágabb családtagok irányába is különféle kapcsolódásai lesznek. Ha ezekben a kapcsolódásokban a kérdéseire, a ki nem mondott igényeire kielégítő, megfelelő válaszokat kap, önbizalmat szerez. Ennek révén tudja majd értékesnek érezni magát, elhinni, hogy az ő élete, léte fontos.

A gyermek másolással, utánzásal tanul, éppen ezért olyan lesz, mint a szülő, mint a legfogékonyabb időszakában a hozzá legközelebb álló személy. Azt a mintát fogja követni, amit az adott személy mutat számára. Ezért nagyon fontos a korai kötődési időszakban ott lenni a gyerek mellett, rendelkezésére állni, hogy megkapja a szükséges segítséget, támogatást a mindennapjaihoz, biztonságban érezhesse magát mindig. Ezeket a tapasztalatokat egész életére magával viszi mindenki, és ha itt valami hiba csúszik be, ez megnehezíti a majdani felnőttévéket. A későbbiekben, ha tudatosul, hogy hol és mi volt a probléma, nagyon nehezen bár, de sok munkával korrigálhatók ezek a kötődési hibák. Szakmai tapasztalatunk, hogy a legtöbb deviancia, problémás fiatal életében utolérhető a törés, a hiány, ami kisgyermekkorából ered, abból, hogy amikor nagy szüksége lett volna a biztos kötődésre, megbízható sarokkövekre az életében, valami elcsúszott, valaki nem volt ott, nem elégszer volt ott, nem jól volt ott...

Ahogy növekszik a gyermek, a kötődési minták szerzési köre is tágul, a családi minták mellé bekerül az anyanyelv, a helyi szokások, és még sok minden, amit ösztönösen viszi magával, és meghatározó mérce lesz az életében, bárhová is kerül a világban. Mindig ahhoz mérí majd az új dolgokat, ezért nem mindegy, milyen mintát mutatunk a felnövekvő nemzedéknek, milyen értékrendet, fontossági sorrendet lát maga körül – mert ez határozza meg a gondolkodását önmagáról, a családról, a nemzetéről, a vallásáról, az anyagiak fontosságáról, a munkáról... mindenről.

Marosvásárhelyen szeptember 26-án, szerdán este 7 órai kezdettel a Szent Imre Kollégiumban (Călärașilor u. 1.) a rendezvény Papp László, a Szent Imre Kollégium lelkiigazgatója vezetésével közös áhítattal kezdődik. A Mustártárg együttes nyitó-énekszámaát követő pódiumbeszélgetésben Ékes Ilona, az ERGO – Európai Regionális Szervezet elnöke, a gyergyóújfalvi születésű, Budapesten élő Koós Judit ifjúsági bűnmegelőzési tanácsadó, áldozatvédelmi referens, Márton Judit, Marosvásárhelyen élő műemlékvédő szakmérnök és Szénegető István Barnabás plébános, a Gyulafehérvári Főegyházmegye családpszichológus irodájának vezetője vesz részt. A pódiumbeszélgetést Varga Gabriella újságíró, az ERGO – Európai Regionális Szervezet sajtóreferense vezeti. A program a Mustártárg együttes zenéi műsorszámával zárul. A Kötődés – az éltető erő című székelyföldi rendezvénysorozat fővédnöke Tóth László főkonzul, Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusának misszióvezetője. A program a Nemzetpolitikai Államtitkárság és a Bethlen Gábor Alap támogatásával valósul meg. A szervezők minden érdeklődőt szeretettel várnak!

Akadozó játékkal nagyarányú siker

A második győzelmét is megszerezte a teremlabdarúgó 2. ligában a Marosvásárhelyi CSM, azonban – a Segesvári Pro Tineret elleni nagyarányú siker dacára – nem nyújtott meggyőző teljesítményt Lucian Nicușan csapata.

Bálint Zsombor

Az elején úgy tűnt, a CSM győzelme olyan könnyű lesz, mint amilyenre a papírforma alapján számíthatunk, hiszen Aramă a marosvásárhelyiek első támadását góllá váltotta. Ezt követően azonban meglepetésre beszurolt a CSM, nem igazán tudta tartani a játékszert, viszont Segesvár sem tudott semmit kezdeni a megszerzett labdákkal. A következő találatra a 9. percig kellett várni, szünetig pedig 4-0-ra vezetett ugyan a CSM, de mindegyik találata inkább a véletlen művének tűnt, egy-egy pillanatnyi ihletett megoldásnak, mint a jobb játék logikus következményének. Persze ez azt is mutatta, hogy a marosvásárhelyiek képzettebb teremlabdarúgók, hiszen higgadtabbak voltak az éles helyzetekben, de az összkép igencsak halványanak mutatkozott. A második félidőben valamivel

jobban teljesített a CSM, kihasználva azt is, hogy elfáradtak a segesvári játékosok, és nem tudtak már olyan agresszíven kitámadni, ám a védelem figyelme is lankadt. A CSM rendre kihasználta a segesváriak szarvashibáit, de miután megnyugtatóvá vált az előny, túl könnyű gólokat „engedélyezett” a segesváriaknak.

Egész biztosan érződött Szőcs László II hiánya, akit családi ese-

mény miatt elengedtek erre a (könnyűnek számító) találkozóra, illetve az eltöltött Küsmödié is. Zavaró volt azonban, hogy azok, akik pályára léptek, láthatóan nem vették komolyan a meccset, azt gondolták, elég megjelenniük a pályán. Ezen a meccsen talán ennyi elég volt, de ha komolyan a feljutást célozzák, ennél azért lényegesen többet kell majd nyújtani.

Jegyzőkönyv

Teremlabdarúgó 2. liga, 2. forduló: Marosvásárhelyi CSM – Segesvári Pro Tineret 12-4 (4-0)

Marosvásárhely, ligeti sportcsarnok, 100 néző. Vezette: Florin Anca (Déva), Cristian Brașovean (Kolozsvár). Ellenőr: Sorin Vădană (Kolozsvár).

Gólszerzők: Aramă (1.), Szabó (9.), Boroș (11., 39.), Crișan (14., 29.), Nagy (23.), Țipău (24., 31., 33.), Togan (32., 36.), illetve Potor (26.), Hegbeli (28.), Fodor (35.), Alexoi (35.).

Marosvásárhelyi CSM: Tătar (Căținean, Șerban) – Iszlai, Szabó, Aramă, Nagy (Boroș, Crișan, Țipău, Kurcsi, Togan, Cucuiet).

Segesvári Pro Tineret: Radu (Barbu) – Takacs, Hegbeli, Pop, Alexoi (Fodor, Vlad, Potor, Tordai).

Eredményjelző

A teremlabdarúgó 2. liga 2. fordulójában: Galaci United II – Gyergyóremetei Kereszthegy 3-5, Falticsényi Pro Academy – Bodzai Fortius 3-8, Marosvásárhelyi CSM – Segesvári Pro Tineret 12-4. A Gyergyószentmiklósi Inter – Karácsonkői Ceahlăul mérkőzést ma játésszák. A Kézdivásárhelyi SE állt.

Háromból három a CSM kézilabdacsapatának

Bálint Zsombor

A vártnál könnyebben nyert Nagyváradon a Marosvásárhelyi CSM női kézilabdacsapata, ahol gyakorlatilag átgázolt a helyi CSU együttesén. A találkozó első negyedőrája még nem ígerte azt a különbséget, amely végül kialakult, hiszen a házigazdák a 10. percben még 4-3-ra vezettek, aztán 5-6-os állás után tizenkét percig nem sikerült betalálniuk a nagyváradi csapat dobóinak, még hétméteresekből sem, ami lehetővé tette a CSM-nek, hogy nyolcgólos előnyt szerezzen. A mérkőzésnek a második félidőben is volt egy szakasza, amikor csak a

nagyváradi kapuba potyogtak a gólok: 10-20 után hatszor talált be zsinórban a CSM. A marosvásárhelyi csapat elsősorban az ellentámadásokból volt eredményes, góljai zömét így szerezte ezen a találkozón.

A nagyarányú győzelemnek köszönhetően a marosvásárhelyi klub továbbra is vezeti a rangsort, és a következő két mérkőzését a legnagyobb riválisnak ígérkező ellenfelekkel vívja. A legközelebbi találkozót azonban csak két hét múlva rendezik, amikor az eddigi másik százszázalékos csapat, Köröskisjenő látogat a ligeti sportcsarnokba. Az összecsapás október 7-én 17 órakor kezdődik.

Jegyzőkönyv

Női kézilabda A osztály, D csoport, 3. forduló: Nagyvárad CSU – Marosvásárhelyi CSM 17-35 (8-17)

Nagyvárad egyetemi sportcsarnok, 50 néző. Vezetők: Adrian Baghiu (Resicabánya), Marius Fiscu (Temesvár).

Marosvásárhelyi CSM: Ugran (Stan) – Munteanu 3 gól, Băraș 5, Târșoagă 5, Stîngu 11, Bucin 3, Ghemeș 5 (Radu, Darie 1, Moldovan, Bejan, Sângeorzan, Popeanu 2, Bardoși).

Az A osztály D csoportja 3. fordulójának további eredményei: Köröskisjenői Crișul – Resicabányai CSU 30-29, Nagyvárad CSU – Köröskisjenői CSU 30-29, Nagyvárad CSU – Köröskisjenői CSU 30-29, Nagyvárad CSU – Köröskisjenői CSU 30-29.

Gymstick – új sportág Marosvásárhelyen

Marosvásárhelyen a Gymstick Elle klubnál kezdtek elsőként foglalkozni a Romániában viszonylag újnak számító sporttal, a gymstickkel. Az atletikus erőedzés módszereket Pádár Mihaela (Ella) honosította meg a városban. A sportágat minden korosztálynak ajánlják, előnye, hogy egy funkcionális sporteszköz (stick) használata révén viszonylag rövid idő alatt meg lehet válni a fölösleges kilóktól, ugyanakkor az e sportot űzők fittek, karcsúak és izmosak lesznek. Az úttörőnek számító Pádár Mihaelával beszélgettünk.

Czibalmos Ferenc Attila

– Mi a gymstick?

– A gymstick egy kényelmes szivacsmarkolattal ellátott üvegszálás rúd, amelynek két végére két gumikö-

telet erősítettek, ez pedig a kezek és a lábak között állandóan változó erőteret hoz létre. Az edzések során a sportolók két kezükben tartják a rudat – akárcsak egy kétkezes kézi súlyzót – , a két gumikötelet pedig egy-egy pánttal a lábfejükre rögzítik, így különböző gyakorlatokat végeznek, hogy a test izmait formálják, zene kíséretében. Ez az állandó kontroll, korrekciós és stabilizáló hatás eredményezi a gymstick-edzések különlegesen komplex hatásait, az edzésprogramok a legkiválóbb állóképesség-fejlesztők, és gyakorlatilag nulla a sérülésveszély.

– Vannak-e erősségi fokozatok a gymstickben?

– A gymstick öt különböző fokozatban kapható: a zöld (1-10 kg), amelyet idősebb, kevésbé edzett vendégek vesznek igénybe; a kék (1-15 kg) átlagos edzettségű hölgyek és férfiak használják; a feketét

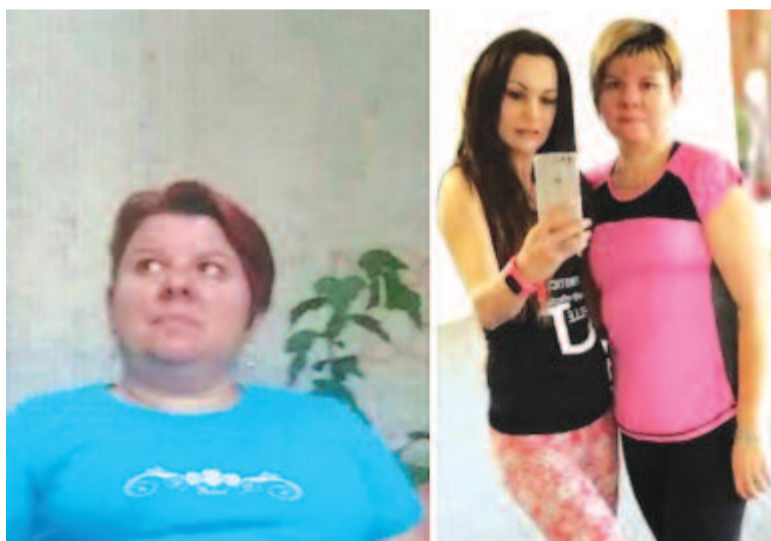
(1-20 kg) a nagyon edzett hölgyeknek és férfiaknak ajánljuk; végül az ezüst (1-25 kg) és az arany (1-30 kg) fokozatok a férfiak személyes igényeikhez szabott edzéséhez készülnek.

– Milyen izomcsoportokat mozgat meg a gymstick?

– A gymstick egyedülálló módon sokoldalú képességfejlesztést tesz lehetővé, különleges edzészatai következtében a test valamennyi izomcsoportja gyorsan és látványosan reagál, az egész megjelenésünket energikusabbá és esztétikusabbá alakítja már néhány hét alatt. Az első gyakorlatok elvégzése után azonnal érezni lehet, hogy az egész test szinte minden izma tónusba kerül. Erőfejlesztés, állóképességfejlesztés, ugyanakkor izomtónus-fokozás, ízületi és gerincstabilizálás, nem utolsósorban egyensúly- és koordinációfejlesztés jön létre a sportolóknál minden egyes edzésen.

– Még miért hasznos?

– Az egész testet feszessé, tónusosabbá formálja, a testtartás látványosan javul, és a zsírszövetek gyorsan leégnek, így nagyfokú testsúlycsökkenés érhető el, ugyanakkor a gymstick-edzésprogramok a legkiválóbb állóképesség-fejlesztő edzések. A komplex terhelési formák optimális igénybevételt jelentenek a szívnek és keringési rendszerünknek, így észrevehetően javul a szervezet állóképessége. Nem véletlenül alkalmazzák a skandináv országokban jégkorong, kosárlabda vagy más sportágak alapozó edzései során. Emellett, a komplex edzésterhelések a szervezet energiaszintjének gyors és stabil növekedését eredményezik, aminek köszönhetően jobb eredményeket érhetünk el a munkánkban, az iskolai feladataink vagy egyéb sporttevékenységünk során.

Ilyen volt, ilyen lett – az egyik „tanítvány” a marosvásárhelyi mesteredzővel

– Milyen hamar látszanak az eredmények?

– Hétről hétre észlelhető a változás, ezért is minden korosztály képviselőinek – akár műtét után lábadozó személyeknek, akár terhes nőknek vagy gyerekeknek is – ajánlatos a gymstick. Sok olyan ember lépett be az edzőterembe, akik szégyelltek testalkatukat, de változást akartak, így az akaratok és a közös munkánk eredményeként fittebbek, karcsúbbak, egészségesebbek lettek, ugyanakkor a rendszeres edzések hatására feszes, tónusos, szépen definiált izomzatra, ragyogó kisugárzásra és átlagon felüli vitalitásra tettek szert. Tudni kell, hogy a gymsticket nem űzik versenyszer-

rűen, ez egy egyszerű és hatékony edzés módszer.

– Hol tartják a gymstick-edzéseket Marosvásárhelyen?

– A havi tandíj mellett semmilyen kellékre nem kell pluszban fizetni, hiszen a botok már megvannak, más felszerelésre nincs szükség egy kényelmes sportszeren kívül. A marosvásárhelyi Avram Iancu Iskolaközpont (a volt MIU ipari liceum) szomszédságában lévő teremben mindennap reggel 8-tól, délután 5-től, este 6-tól és 7-től, valamint szombat reggel 8-tól tartunk egyórás edzéseket. Induláskor egy-két érdeklődő volt, aztán ötven lettek, most pedig már hetven bérletes személy látogatja az edzéseinket.

Pillanatkép az egyik edzésről

Névjegy

A 36 éves vásárhelyi gymstickoktató, Pádár Mihaela – Adrian Olah volt labdarúgó (ex-FC Național, Temesvári Politehnica, Jászvásári Politehnica) élettársa – gyerekkorában kézilabdázott, de sérülés miatt abbahagyta ezt a tevékenységet. Sokat járt fitneszterembe, aerobikra, aztán a fitballt, a taebótot is kipróbálta, hiszen mindig is szeretett amatőr szinten sportolni. Angliai tartózkodása során egy fitneszedzőként ismert meg a gymstick szabályait, majd Magyarországon sajátította el a külföldön már nagy teret hódító, ritka, de hasznos sportág alapjait. Időközben hivatalos személyi edzői oklevelet szerzett Marosfőn, aztán 2015 októberében saját klubot alapított Gymstick Elle néven, amelynek színeiben minden korosztály képviselői üzhetik ezt a fitneszformát. A minap a sportág szülőhazájában, Finnországban járt, ahol Romániából egyedülként gymstick-mesteredzői oklevelet szerzett egy szlovák és egy magyarországi társával együtt. Ez az oklevél feljogosítja arra, hogy a világ bármelyik országában – ahol nincs mesteredző – oktassa a gymsticket, emellett személyi mesteredzői (Personal Trainer) oklevéllel is rendelkezik, így egyénileg is taníthat gymsticket bárkinek, aki érdeklődik a sportág iránt.

Az olvasó írja

Szerkeszti: Mezey Sarolta

VI. marosjárai szilvafőző fesztivál

Marosjáraiban szeptember 15–16-án tartották a VI. szilvafőző fesztivált.

Helyszínen főtt a szilvaíz, a szilvapálinka és a szilvástrogombóc. Nem hiányoztak a szilvából készült különlegességek sem, mint például a rumos-diós szilvalekvár. Több marosjárai család árulta saját készítésű szilvaízét.

A szilvaízfőzés hagyomány Marosjáraiban, hiszen

régebben úgy hívták az embereket, hogy szilvaízes járai. Nem hiányzott a jókedv és a muzsika sem.

Évről évre többen látogatnak el erre a fesztiválra, hazalátogatnak a másutt, még a külföldön élő marosjáraiak is, és idén a rendezvény már kétnapos lett.

Jövőben is várunk szeretettel mindenkit, még több élménnyel és meglepetéssel.

Berecki Enikő

Jó volt újra ernyeinek lenni

Szokatlan meghívásnak tett eleget hat nyugállományú, egykori nagyernyei tanerő, akik a csausisza éra legsötétebb éveiben okították a nagyernyei általános iskola gyermekeit.

Az 1988-ban VIII. osztályt végzett tanulók gyűltek össze harmincéves találkozójukra, életük delén, 44 évesen.

Megérkezésünkkor előbb az udvaron nosztalgiztunk. A Bálintt-kastély, ami a '90-es évek derekáig az iskolánk volt, siralmas látványt nyújt, félig beomlott. Mellette lebontását várja a ronda illemhely. De fátylat a múltra!

Néhány méterrel odébb áll az új iskola, amely Apafi Mihály fejedelemünk nevét viseli, izléseesen díszített tantermekkel, ragyogó tisztaságú mosdókkal, a korszerű oktatáshoz szükséges rendszerekkel ellátva. Különös látvány, ahogyan a múlt és jelen néz egymással farkaszemet, pedig három évtized nem sok idő. Jó érzés számunkra, hogy az új iskola vezetője és néhány tanerője is a régi iskolából nőtt ki.

Az egykori 26 tanulóbból álló osztály kétharmada jelen volt, ketten az anyaországból, egy fiú Németországból tért haza. A kivándorlás

mézesmazdaga nem fertőzte meg túlzottan őket, nem vágták el a szülőfalhoz és régi társakhoz kötő köldökszínort. Természetesen gyakran hazajárnak. Beszámolójukból kiderült, hogy valamennyien révbe jutottak, megvalósították magukat. Összesen 44 gyermeket nevelnek, de itt még lehet szó gyarapodásról.

Az egymásra találás öröme, jóízű emlékezők hangulata töltött el mindnyájunkat. A bőséges ebéd, majd vacsora után a közös nótázással, a remek néptáncutadatokkal bizonyították, hogy mulatni is kulturáltan szoktatok. A régi iskola iránti szereteteket egy nemrég elhunyt költőnk így fejezte ki:

„Köszönjük neked, régi iskolánk, hogy ha az élet vihart hoz reánk, úgy gondolhatunk mindig vissza rád: az emléked friss erőt, kedvet ad, és a fátumod bármit is akarnak, mi megmaradunk embernek, magyarnak.”

(Jancsik Pál: Köszönjük, iskolánk)

Mi, hajlott korú tanáraitok, azt köszönjük nektek, hogy megerősítettetek abbeli hitünkben, hogy a munkánk nem volt pusztába kiáltott szó: derék, egészséges szellemű felnőttekké váltatok.

Kisgyörgyné Barla Júlia

A rovatban közölt levelek tartalmáért,

a tényállítások hitelességéért a szerzők a felelősek.

Elektronikus postán is fogadjuk leveleiket. A levélírók minden esetben tüntessék fel telefonszámukat és lakcímüket.

Címünk: nepujtag@e-nepujtag.ro

Őszi kirándulás

Szeptember 18-án a marosvásárhelyi Magányosok Klubjának népes tábora Parajd felé vette az irányt. A kormányánál két kedves gépkocsivezető ült, felváltva: Truța Ionel és Bucur Mihai.

A sokadik őszi kirándulásunk célpontjait klubvezetőnk, Kopacz Imola nagyon részletes és tanulságos történelmi áttekintéssel ismertette. A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal és a Siletina Impex Kft., valamint dr. Magyary Előd városi tanácsos hathatós segítségének köszönhetjük a szállítást, amiért hálánkat fejezzük ki.

Székelyudvarhelyre érkezve megtekintettük a Ferenc-rendi templomot. A ferences szerzetesek 1721-1779 között építették fel a főtér legrégebbi templomát és kolostorát. A kéttornyú, 36 méter hosszú, 17 méter széles, 14 méter belső magasságú barokk templomnak hét oltára, 200 éves orgonája, keleti tornyában pedig két harangja van. Innen Homoródfürdőre tartottunk, az utazás alatt klubvezetőnk elkezdte a tombolatárgyak sorsolását, ami mindig nagyon szórakoztató. Homoródfürdőre érkezve az előkészített pillepalackokat többen megtöltötték a borvízforrásnál. Borvizét már a rómaiak is ismerték. Ma országos jelentőségű üdülőtelep: hideg-meleg vizes, szénsavas fürdője is van. A tizenkét bő vizű borvízforrás jóízű borvizet ad az ide látogatóknak.

Kirándulásunk következő állomása Csíkszereda volt, ahol meglátogattuk a Millenniumi templomot. Megálmodója, Darvas-Kozma József plébános 2001 februárjában kérte fel a világhírű magyar építész, Makovecz Imrét a templom megtervezésére, ő pedig ezt bérmentesen vállalta el. A tanítványára, Bogos Ernő csíkszeredai építésze bízta a részletes terv kidolgozását.

2003-ra készült el a templom, október 18-án Jakubinyi György érsek és Tamás József püspök szentelte fel Nagyboldogasszony és a magyar szentek tiszteletére. A belső tér a jelenlevőkben a végtelenség és a háttartalan nyugalom érzését kelti. A bejáratnál a következő szöveg olvasható: „Ím, valóra vált az évszázados álom! Az Isten és az ember hajléka áll itt, amelyet székely népünk küzdelme árán emelt magasztos jövendőnk otthonává”. A templomban közösen elmondtuk a miatyánkot.

Csíkszeredából a Nyerges-tetőre mentünk, ahol a kopjafák között haladva jutottunk fel a tetőre. A hágó számtalan véres ütközet helyszíne volt a tatár és török betörésekkor, valamint a szabadságharc idején. 1849. augusztus 1-jén Gál Sándor tábornok, Tuzson János alezredes vezetése alatt 200 honvédjére bízta a szoros védelmét. A székelyek élet-halál harcot vívtak az osztrák és orosz csapatokból álló ellenséges hadsereg ellen, végül árulás miatt szenvedtek vereséget. A csata helyszínén emlékoszlop őrzi a csatában

elesett székely hősök emlékét. Az emlékművet 1897 augusztusában avatták fel nagyszabású ünnepségen. Az oszlopra a következő szöveget vésték: „Szenteld, óh magyar, hazádnak szent érzelmeid. Romlott szív és romlott elme, kit hazája hű szerelme szép tettekre nem hevít”. A maroknyi székely vitézségének állít emléket Kányádi Sándor költő Nyerges-tető című versében is, melyet joggal nevezhetünk a szabadságharc „himnuszának”.

Klubunk krónikása e versrészlettel tisztelte meg a hősök emlékét, amiből idéztem a következő néhány sort: „Támadt a cár és a császár/ ha-

talmas nagy hadsereggel./ De a védők nem rettentek,/ – alig voltak, ha kétszázán –/ álltak, mint a fenyők, a harc/ rettentő vad viharban./ Végül csellel, árulással/ délre körülvették őket,/ meg nem adta magát székely,/ mint a szálfák, kettőtörtek”.

Ezután nemzeti szalaggal ékesített kis koszorút helyeztünk el az egyik kopjafán, majd elénekeltek a magyar és székely himnuszot.

Málnásfürdőre érve előkerül a hátizsákomból a felpakolt élelem, megebédeltünk, utána megkóstoltuk a Mária-forrás borvizét.

A helység leghíresebb forrása a Mária-forrás, melynek vize szénsavas, vasas, jódos, nátriumos. Van itt szénsavas kádfürdő, meleg kádfürdő, hideg szénsavas tükörfürdő, érdekes nevezetessége a kénhidrogénes szénsavgáz légfürdője, melyet mesterséges barlangban létesítettek.

Székelykeresztúron megtekintettük Petőfi Sándor körtefáját, a törzse még mai napig is áll, amire egy márványtáblát helyeztek Kányádi Sándor versoraival:

„Haldoklik az öreg tanú,/ Petőfi vén körtefája./ Azt beszélük, ő látta volt/ verset írni utójára.”

Petőfi Sándor eltűnése előtti éjszakáját valóban a Gyárfás-kúriában töltötte, az udvarán lévő körtefa alatt beszédet mondott, és elszavalta az Egy gondolat bánt engemet című versét. Péterfi Rozália klubtagunk elszavalta Pósa Lajos Petőfi sírjánál című versét.

A kirándulás során ismét rácsodálkoztunk az erdélyi tájra, ami mindig megdöbbengetja szívünket, és amire bizton ráillik a tündérváros megnevezése.

Tanulságos, szórakoztató kirándulásunk után szívből köszönjük klubvezetőnknek, Kopacz Imolának a kitűnő szervezést.

Czerán Erzsébet

A szakma és a vásárló díjazza igazán a terméket

Őszi befőzésen a Cseh-tanyán

Néhány vásáron, kiállításon találkoztunk már a kebelel Cseh-tanya termékei megnevezéssel, illetve az ízlésesen csomagolt lekvárokkal, levekkel. Amikor meglátogattuk a családot, kiderült: marosvásárhelyiek, de csak annyira, hogy ott alszanak – munkájuk miatt idejük jó részét Kebelelben töltik, főleg ilyenkor, nyár végi, őszi eleji időszakban, amikor javában folyik a gyümölcsök feldolgozása.

Gligor Róbert László

A Gazda utcában az első portára betérve már munkában találjuk a Cseh családot. Anna mama földbe ázott katlanban rézüstben kavargatja a nemrég felöntött áfonyát, lekvár készül belőle. Menye, Emese hol az üst mellett van, hol férjével, Jánossal dolgozik: almát darálnak a tavaly vásárolt inoxgépen, majd a masszává aprított gyümölcs levét ugyancsak inox hidraulikus présen szorítják ki. Még kora reggel van, de nagy a sürgés-forgás, hiszen a termelési idény kellős közepén vannak. Az egyik kisebb épület körül építőanyagok: János szabadkoczik is, de termelés céljából éppen most alakítják át az ingatlant a követelményeknek megfelelően.

Mindenkinek ízlett

A család tíz évvel ezelőtt kezdett el zöldséget termelni, hogy az le-

gyen vegyszermentes, hogy tudják, mit fogyasztanak el. A termést a rokonok, ismerősök is megkóstolták, és egyre többször kértek belőle, így hamarosan felvásárlói körük alakult ki, növelni kellett a megművelt terület nagyságát is – eleveníti fel a kezdeteket János. Mintegy tizenöt éve elültette az első gyümölcsfákat, s miközben zöldségtermesztéssel foglalkoztak, a csemeték is lassan termőre fordultak. A termésből adtak el, de mivel sok volt, a pálinka mellett lekvárt is főztek belőle. Míg a fekete ribizliből lekvárt és bort kezdtek készíteni, ez utóbbi iránt egyre nagyobb lett a kereslet. János elkezdett olyan csemetéket, dugványokat ültetni, amelyek termése nemcsak tápláló, hanem egészségjavító hatású is: amikor nálunk még nem is ismerték, ő már magyarországi kutatóintézetből vásárolt törpeberkenyét. A ribizlibor a vértermelődést serkenti, az arónia a véredények falára lerakódott vérsírt oldja fel, de a cukorbetegeknek is nagyon ajánlott. Így lassan a gyümölcsök és bogyós termésük termesztése került előtérbe, az idén le is zárták a „zöldségtermesztés fejezetet”, hiszen két éve átálltak a lekvárok, szörpök és ribizlibor készítésére. Tavaly óta termékeik cukormentes változatban is kaphatók, csak sztéviával édesítenek, még a szilvalekvárba sem tesznek cukrot, az hétórnyi főzés után megkeményedik, és a végtelenségig eláll.

Őrlik, préselik a gyümölcsöt – nagy a kereslet a szörpök iránt is

Se szeri, se száma

A család már számon sem tudja tartani, hányféle lekvárt készítenek, az biztos, hogy meghaladták a húszat: a hagyományos gyümölcsök mellett inycségekkkel is kísérleteznek: készítenek borlekvárt (ribizliborból), ibolyalekvárt, a húсок mellé csipőspaprika-lekvárt, legújabb termékük a sima és epresebarbarekvár – mindegyiket nagyon keresik a vásárlók. A szörp-

készítést almával kezdték: János számos hagyományos, tájjelegű és ellenálló fajtát ültetett, ő gondozza őket, végzi az oltást, szemzést is. A legfinomabb a pónyikalma leve, de sok más gyümölcsből is készítenek levét, egy részét ők maguk termesztik, egy részét felvásárolják.

Kebeletől Amerikáig

A család nem ér rá piacokon árulni, hisz mindkettőjüknek munkahelye is van: Emese könyvelő, János fémgforgácsolást, autóvilla-mosszást, gipszkartonozást-szobafestést tanult, és a szakmában dolgozik, de képzéseken elsajátította a gazdasági tejtermelés és a kertészkedés fortélyait is. Inkább a világháló és a közösségi oldalak lehetőségeit használta ki termékei népszerűsítésére, és akkora felvásárlói körük alakult ki, hogy nem győzik kielégíteni a termékgigényt, és nem ők keresik a vásárlót, hanem a vásárló keresi meg őket. Mivel őstermelőként foglalkoznak a lekvár- és borkészítéssel, csak fesztiválokra és vásárokon jelennek meg: a marosvásárhelyi őszi vásáron, Nyárádszeredában, Segesváron, Mikházán is megfordultak, évente négyszer elutaznak Budapestre is székely vásárokról, fesztiválokra. A felvásárlók zöme nem marosvásárhelyi, hanem bukaresti, és ugyanilyen sok magyarországi is keresi termékeiket: vagy ismerősök révén vásárolnak a családtól, vagy átutazóban személyesen betérnek szemlélődni is, de a család ki is szállít rendelésre még akár Magyarországra is, sőt már az amerikai kontinensre is eljutott a kebelel termék. Kiállítottak már a Hungexpón és Szatymazon, kétszer voltak Szlová-

kiában is nemzetközi versenyeken. Tavaly a ribizlibor ezüstérmét nyert, idén viszont már kilenc díjat hoztak haza, ebből kettő nagyarany. Már nemcsak a vásárlók, hanem a szakma is értékeli a munkájukat – mondja büszkén János, hiszen 460 lekvár közül az övéké nagyaranyat szerzett.

Megfelelni az elvárásoknak

Őstermelőként is meg kell felelni a hatósági elvárásoknak, ezért mosodával és raktárral ellátott konyhát alakítanak ki az udvaron, ahol a lekvárt főzik majd, míg a bortartályoknak más helyiséget rendeznek be: öt ajtót követel a hatóság, ahol bementél, ott nem jöhetsz ki. A piacokon is ellenőrzik őket, szigorúan fel kell legyen tüntetve a címkén a szavatosság, az összetevők, kell árcímke, őstermelői igazolvány, de a család a közegészségügyi és élelmiszerbiztonsági hatóságnál is bevizsgál-tatja a termékeit. Vannak még termőterületeik, növelhetnék a termelést, de úgy vélik, a minőség és nem a mennyiség lényeges, így egyelőre maradnak a háromhektáros terület művelésével. A bevételt visszafordítják beruházásra, tavaly mintegy kétezer euróért vásároltak darálót és prést, idén is ugyanennyit fektettek eszközökbe.

A család úgy érzi, termelői tevékenységükben a legnagyobb akadály ma a bürokrácia, míg a legnagyobb sikernek azt tartja, hogy Szlovákiában lekvárral nagyaranyat, borral ezüstérmét szereztek, viszont sikerélmény számukra minden vásárlói visszajelzés is, ami azt bizonyítja, izletes volt a termék, és még szívesen vásárolnának belőle.

Lekvárfőzési idény – idős és fiatal ezzel foglalkozik most

Fotó: Gligor Róbert László

Október 16-ától fizetik a mezőgazdasági támogatásokat Egyelőre nincs számítógépes program

Adrian Pinte, a Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenciók Ügynökség (APIA) vezérigazgatója kijelentette, hogy amint Petre Daea miniszter megígérte, a 2017-es mezőgazdasági évre járó földalapú és az állattenyésztésért járó támogatás előlegét október 16-ától folyósítják a gazdáknak. Gond ugyan, hogy még nem működik a számítógépes rendszer, de az illetékes azt ígéri, megoldják.

Az APIA a számítógépes rendszer és program (szoft) kezelését

hároméves szerződéssel versenytárgyalással adná át valamely magáncégnek. Ezért 94,7 millió lejt (háa nélkül) fizetne a licitet elnyerő társaságnak. A versenytárgyalásra az S&T Romania és a Telekom Romania Communications (volt Romtelecom) jelentkezett. Az APIA korábbi közleménye szerint egyik sem felelt meg a versenytárgyalás kiírási feltételeinek. Egy harmadik cég, a Siveco Románia is benyújtotta a dokumentációt, azonban a versenytárgyalásokat ellenőrző európai ügynökség adatai szerint az hamisnak bizonyult. A Siveco a bi-

róságban megóvta a kizárást, azonban a jogszolgáltató az APIA-nak adott igazat. Az APIA júliusban hat hónapra szerződést kötött 5,1 millió lej értékben a Siveco céggel, azonban nehézkesen működött a rendszer, ezért új üzemeltetőt keresnek.

Mindezek ellenére a vezérigazgató a sajtónak azt nyilatkozta, hogy a 2017-es mezőgazdasági évre a paradicsomtermesztőknek szánt támogatást kifizették, és újraszámolták a szarvasmarha-tenyésztőknek járó összegeket, amit folyósítottak, azok kivételével, ahol az ellenőrzéskor gondok merültek

fel. Október 16-ától utalják át a földalapú, a visszaosztott támogatást, a zöldítésre és az agrogazdálkodásra, a fiatal farmereknek, valamint a juh- és kecsketenyésztőknek járó segítséget. Az első körben az 1 és 5, a második körben az 5 és 30 hektárt művelő gazdáknak járó pénzt fizetik ki. Mint ismeretes, a fiatal gazdák legtöbb 60 hektár területtel kell rendelkezzenek, hogy részesüljenek a támogatásban. A meghirdetett program alapján október 16. és december 1. között törlesztik az első, míg december 1-től a második részletet. A jóváhagyott keretösszeg alapján a következő támogatások járnak: földalapú támogatásként hektáronként 102,5 euró, visszaosztott támogatásként 1-5 hektárért 5, 5 és 30 hektárért 50,

zöldítésért 58,2, fiatal farmereknek 25,8 euró hektáronként. Az alapösszeg változhat, a kérvényezők számától függően.

Bordi Kacsó Zsolt, az APIA Maros megyei kirendeltségének igazgatója lapunknak elmondta, megyénkben 24.517 gazda nyújtott be támogatásra kérvényt, 1300 gazda dokumentációját ellenőrzik – így valószínűleg ők később kapják kézhez az összeget, és lesz akinek valamilyen okból nem jár majd a juttatás. Az ellenőrzést befejezték, a tapasztaltakat jegyzőkönyvbe foglalva elküldték a bukaresti központba, így nem marad más hátra, mint figyelemmel kísérni, hogy sikerül-e idejében átutalni a pénzt a gazdáknak. (vajda)

A MAROSVÁSÁRHELYI APICOLA KFT. MÉHÉSZTANFOLYAMOT szervez a méhészmesterség gyakorlására.

A tanfolyamot elvégzők a munkaügyi és a tanügyminisztérium által elismert diplomát kapnak.

Iratkozni az APICOLA KFT. 1918. December 1. út 35. szám alatti székhelyén lehet 2018. október 31-ig, az alábbi iratokkal:

- személyazonossági igazolvány másolata
- végzettséget igazoló diploma vagy legalább nyolc osztály elvégzését igazoló bizonyítvány másolata
- orvosi igazolás

Részvételi díj 400 lej, diákoknak, egyetemistáknak 300 lej. (sz.)

Szováta Város Polgármesteri Hivatala Álláshirdetés

A 286/2011-es számú módosított és utólagosan kiegészített kormányhatározat alkalmazási keretszabályzatának 7. számú cikkelye első bekezdésében a meghatározott, valamint a meghatározatlan időtartamra meghirdetett szerződéses állások esetében előírt általános feltételeket teljesítő jelentkezőknek Szováta Város Polgármesteri Hivatala versenyvizsgát hirdet megüresedett szerződéses állások betöltésére, a polgármester szakapparátusa keretében:

– **egy szakképzetlen munkás** az utcai takarítással foglalkozó részlegre – általános iskolai végzettség

– **egy sofőr** az utakat karbantartó részlegre – általános iskolai végzettség

A pályázati iratsomót a hivatal székhelyén – Szováta, Fő út 155. szám, 4-es iroda – lehet benyújtani a hirdetés kifüggesztésétől számított 10 munkanapon belül, és a következőket kell tartalmaznia:

- a) beiratkozási kérvény, az intézmény vezetőjének címezve;
- b) a személyazonossági igazolvány másolata;
- c) a végzettséget és esetleg a szakképesítést igazoló oklevelek, iratok másolata;
- d) a munkakönyv, esetenként annak az iratnak a másolata, amelyből kiderül a szolgálati idő;
- e) erkölcsi bizonyítvány;
- f) a háziorvos által kibocsátott egészségügyi bizonylat, melyből kiderül, hogy a jelentkező alkalmas a betöltendő állásra;
- g) a keresztleveél és házasságlevél (esetenként) másolata
- h) a katonakönyv másolata (esetenként)
- j) önéletrajz.

A versenyvizsgán való részvételhez a jelentkezőknek meg kell felelniük a 2011. évi 286-os kormányhatározat 3-as bekezdésében előírtaknak.

Külön követelmény a sofőri állásra jelentkezőknek:

- C és E kategóriás hajtási jogosítvány
- pszichológiai bizonylat

A versenyvizsga három részből áll:

1. **dossziéválogatás**, legtöbb két munkanappal a jelentkezési határidő lejártá után;

2. **írásbeli vizsga** 2018. október 17-én 10 órakor, a polgármesteri hivatalban;

3. **állásinterjú** október 18-án 10 órakor, ugyancsak a hivatalban.

A végleges eredményt az állásinterjú után három munkanappal függesztik ki a hivatal hirdetőtábláján.

A könyvészetet a hivatal székhelyén függesztik ki.

Bővebb felvilágosítás a 0265-570-218-as telefonszámon, 127-es mellékállomás.

Fülöp László Zsolt polgármester

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL, BÉRBEADÁS

ELADÓ ház Marosszentannán. Érdeklődni a 0741-567-907-es telefonszámon, 17 óra után. (10534-I)

MAROSVÁSÁRHELYEN, a Kárpátok sétányon levő kilencemeletes tömbház 7. emeletén másfél szobás, 34 m²-es garzon eladó. Ár 38.000 euró. Tel. 0745-330-565, 0755-911-482. (10487-I)

KIADÓ lakás a Kövesdombon két egyetemistának. Tel. 0740-268-833. (sz.-I)

ELADÓ garázs a Săvinești negyedben, 16.000 lej. Tel. 0741-428-492. (1900)

ELADÓ Jedden (Livezeni), 3 km-re Marosvásárhelytől 1 ha terület, közel a kerülő úthoz. Ár: 700 lej/ár. Tel. 0765-192-707. (1900)

VALÓDI MÉZ a termelőtől! Tel. 0744-474-863. (10318)

TÚZIFA eladó. Tel. 0747-875-930, 0742-318-981. (10505)

TÚZIFA eladó. Tel. 0758-548-501. (10530)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0751-989-594. (10377)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0748-977-768. (10557-I)

ELADÓ új, 17 részes, német gyártmányú inox edénygarnitúra, bármilyen kályhán használható. Eladó kinyitható kanapé jó állapotban, 350 lej. Tel. 0770-526-735. (10573-I)

ELVESZETT

ELVESZTETTEM Demeter Gavriła névre szóló autóbuszberletemet. Semmisnek nyilvánítom. (10558)

MINDENFÉLE

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalkok: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (9100)

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat, termopán PVC-nyílászárókat, szűnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (9701)

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel. Tel. 0749-543-104. (1778-I)

VÁLLALOK tetőjavítást, „lindabozást” és csatornakészítést. Tel. 0751-847-346. (10151)

HŰTŐK javítása lakásán, garancia. Tel. 0748-020-050. (10181)

ÉPÍTŐCÉG 15%-os kedvezménnyel vállal háztetőkészítést, tetőfedést Lindab cserépből, tetőszigetelést, cserépforgatást, külső és belső munkákat, javítást, kerítés- és kapukészítést, bontást is. Tel. 0747-634-747, 0765-171-867. (10435-I)

VÁLLALUNK háztetőkészítést cserépből vagy lemezből, készítünk fából teraszt és bármilyen kicsi javítást. Kedvezmény nyugdíjasoknak: 15%. Tel. 0758-639-258. (10523-I)

TETŐBÁDOGOS vállal tetőkészítést Lindab lemezből, cserépből, lécekkal, fóliával. Teraszt készíték fából és vasból. Bármilyen más munkát vállalok. Tel. 0748-669-239, Misi. (10524)

VÁLLALUNK: tetőkészítést Lindab lemezből, ácsmunkát, terasz készítést, tetőjavítást, csatornájavitást, csatornatakarítást, cserépforgatást. Tel. 0747-871-270. (10485-I)

BÉRBE ADOK garázst a Prieteniei utcában. Tel. 0754-751-829. (10494)

NYUGDÍJASOKNAK 16%-os kedvezménnyel vállalok tetőjavítást, csatornakészítést, lefolyókészítést, festést, vakolást. Tel. 0726-638-909, János. (10548)

NYUGDÍJAS FÉRFIAKAT keresek ügynöki tevékenységre. Tel. 0744-843-857. (20546-I)

BÁRMILYEN munkát vállalunk: cserépforgatást, régi tető javítását, csatornájavitást. Nyugdíjasoknak kedvezmény. Tel. 0748-901-446. (10231-I)

ÁCSMUNKÁT vállalunk, cserépjavitást, Lindab lemezzel tetőfedést, csatornapucolást. Tel. 0720-817-490. (10232-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk szeptember 25-én az ákosfalvi születésű **BUKSA** szül. Nagy **EMMÁRA** halálának 4. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (10475)

Hiába szállnak az évek, nem halnak meg, akik szívünkben élnek. Szomorú szívvel emlékezünk szeptember 25-én a körtvélyfájai születésű **id. CSEGEDI ANDRÁSRA** halálának 17. évfordulóján. Emlékét őrzi felesége, két fia, lánya, két menyje, veje és öt unokája. Nyugodjál békében! (10517-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagy-apa, rokon, jó barát, **Iovag ZSIGMOND DÉNES** nyugalmazott diplomás agrármérnök elhunyt 2018. szeptember 14-én. Temetése 2018. szeptember 28-án, pénteken 11 órakor lesz Budapesten, a Szent István-bazilika altemplomában, szentmisével egybekötve. Azt követően helyezzük örök nyugalomra a Szent István-bazilika urnatemetőjébe. Emléked legyen áldott! Isten veled! Találkozunk. Őt szerető, gyászoló családja: felesége, gyermekei és négy unokája. (10549-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, apa, testvér, rokon és barát, **KODÁCS GYÖRGY** 66 éves korában elhunyt. Temetése 2018. szeptember 26-án 14 órakor lesz Csíkszeredában, a csíktaplocai római katolikus temetőben. A gyászoló család. (10570-I)

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a drága feleség, édesanya, a szé- kelyvajai

NAGY ILONA ZELMA (Zefi)

született **Biró** szeptember 23-án, hosszú szenvedés után, életének 62. évében csendesen megpihent. Temetése szeptember 26-án, szerdán 13 órakor lesz a székelvujai temetőben.

Emlékét őrzi férje és két fia. (10554-I)

Megállt a szív, mely értünk dobogott, pihen a kéz, mely értünk dolgozott. Az idő elmúlhat, velünk lesz fájó emléked. Hiányzol közülünk, üres lett a helyed.

Szomorú szívvel, örök fájdalommal és szomorúsággal tudatjuk, hogy a szeretett, drága férj, apuka, vő, sógor és jó barát,

KIMPIÁN JANCSI

életének 75. évében hirtelen elhunyt. Temetése 2018. szeptember 26-án, szerdán 12 órakor lesz a remeteszegi temetőben. Nyugalmad legyen csendes!

Felesége és fia, **Lucian**. (10555-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett testvér, sógor, nagybácsi,

KIMPIÁN JANCSI

hirtelen eltávozott közülünk. Nyugodjál békében!

Búcsúzik testvére, **Ella** és családja. (10555-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, testvér, rokon, szomszéd,

JÁNI TIBOR

életének 87. évében rövid szenvedés után csendesen megpihent. Drága halottunkat szeptember 27-én, csütörtökön 13 órakor a marosszentgyörgyi temetőbe helyezük végső nyugalomra. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Gyászoló szerettei. (10569-I)

Mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy a drága feleség, édesanya, nagymama, testvér, anyós, anyatárs, rokon, barát és szomszéd,

RENDES ANNA

szül. **LÉNÁRT ANNA**

hosszas betegség után életének 65. évében csendesen megpihent. Drága halottunkat szeptember 26-án 14 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (10571-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szabédi születésű

NAGY KLÁRA

marosvásárhelyi lakos szeptember 23-án elhunyt. Temetése szeptember 25-én, kedden 14 órakor lesz a Nyár utcai temetőben.

A gyászoló család. (-I)

Agrár szakemberek jelentkezését várjuk

Székelyföldi mezőgazdasági szaktanácsadó hálózat kiépítéséhez Hargita, Maros és Kovászna megyéből területi képviselők, illetve mezőgazdasági szakterületeken jártas szakemberek jelentkezését várjuk.

Elvárás az agrár szakirányú közép- vagy felsőfokú végzettség, a jó szervezőképesség, kiváló kommunikációs és önálló munkaszervezési képesség, gyakorlati szakmai ismeretek; felhasználói szintű számítógépes ismeret, a román nyelv felsőfokú ismerete, B kategóriás jogosítvány és saját jármű.

Magyar nyelvű, fényképes önéletrajzát és kézzel írott motivációs levelét a szekelygazdak@gmail.com és az rmgemaros@gmail.com e-mail-címre várjuk.

Bővebb információkat a következő Facebook-oldalakon lehet találni:

<https://bit.ly/2MH6hgs>

<https://bit.ly/2xKGu6g>

Az idősek ünnepe Marosvásárhelyen

A Marosvásárhelyi Nyugdíjasok Önszegélyző Pénztára (CARP) és a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal szervezésében a *Mihai Eminescu Művelődési Házban október 1-jén 16 órától ünnepi ebédre kerül sor az időskorúak nemzetközi napja alkalmából.* Az érdekelt marosvásárhelyi lakhelyű személyek, az önszegélyző pénztár tagjai, a pénztár székhelyén, a Bolyai utca 36. szám alatt (a földszinten) jelentkezhetnek 9-13 óra között, a helyek függvényében. Egy jegy ára 15 lej. A jelentkezőknek a személyazonosság igazolvány és a nyugdíjszelvény fénymásolatát, valamint az önszegélyző pénztári tagsági könyvecskét kell magukkal vinniük.

A CARP vezetősége

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0265/266-425, 0265/511-439, 0745-379-638. (sz.-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0265/266-425, 0265/511-439, 0745-379-638. (sz.-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (60848)

A BAV KFT. alkalmaz profi SOFŐRT Románia–Európa más országai útvonalra oda-vissza. Tel. 0759-016-217. (20512)

ALKALMAZUNK PINCÉRT/RECEPCIÓST panzióba. Tel. 0744-624-976. (20460-I)

NÉMETORSZAGI és HOLLANDIAI GYÁRI MUNKÁK. Órabér 10,40 euró. Azonnali indulás. Tel. 0740-881-428, 0753-837-335. (10464)

HOSSZÚ TÁVRA B kategóriával rendelkező SOFŐRT és KERESKEDELMII ÜGYNÖKÖT alkalmazunk. Tel. 0728-169-805. (20536-I)

A ROSEN-GARDEN vendéglőbe BÁROS-PINCÉRNŐT, SEGÉDSZAKÁCSOT-SZAKÁCSOT alkalmazunk. Érdeklődni, jelentkezni a 0722-396-115-ös telefonszámon lehet. (sz.-I)

SZAKKÉPESÍTŐ TANFOLYAMOK Marosvásárhelyen: VILLANYSZERELŐ, TECHNIKUS, MESTER, ANRE-kurzus, IRATTÁROS, ADATVÉDELMI FELELŐS, kérésre más tanfolyamok. Tel. 0731-150-389. (62715)

A MELINDA-IMPEX STEEL RT. marosvásárhelyi munkapontjára munkaerőt keres az alábbi munkakör betöltésére: RAKODÓMUNKÁS. Előnyt jelent az e munkakörben szerzett tapasztalat, a fizikai munkabírási, megbízhatóság. Amit ajánlunk: versenyképes bérezés, országos és nemzetközi szinten elismert, dinamikus fejlődő vállalatnál dolgozni, fejlődni. A jelentkezés módja: az érdekeltek (fényképes) önéletrajzzal és szándéknyilatkozattal jelentkezhetnek munkapontunk székhelyén: Marosvásárhely, Dózsa György út. 77. szám (hétfőtől péntekig 8-17 óra között) vagy elküldhetik a steelms@melinda.ro e-mail-címre vagy a 0265/253-513-as faxszámra. Jelentkezési határidő: 2018. október 5. (-I)

MAROSVÁSÁRHELYI CÉG alkalmaz építkezésbe VILLANYSZERELŐT, VILLANYSZERELŐ-SEGÉDET és BIZTONSÁGI BERENDEZÉSEKHEZ TECHNIKUST. Amit ajánlunk: vonzó jövedelem, étkezési jegyek, az utazási költségek elszámolása. Tel. 0365/430-240, 0785-210-682, 9-17 óra között. E-mail-cím: office@consuselectric.ro (sz.-I)

FELVESZÜNK HÖLGYEKET CUKORDÍSZEK KÉSZÍTÉSÉRE a jeddi műhelyünkbe. Tel. 0745-520-408. (20541-I)

A VETA KFT. FIZETÉSSZÁMÍTÁSRA alkalmaz egy személyt. Tel. 0752-034-350. (20544-I)

ALKALMAZUNK SZAKÁCSOT, SEGÉDSZAKÁCSOT, MOSOGATÓT, BÁROS-RECEPCIÓST. Tel. 0731-824-217. (20522-I)

A PC HOUSE felvesz megbízható, minimum B kategóriájú jogosítvánnyal rendelkező SOFŐRT. Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (sz.-I)

SZÁMÍTÓGÉPEK FELÚJÍTÁSÁHOZ és KOZMETIKÁZÁSÁHOZ keresünk MUNKATÁRSAKAT. Átlagosnál magasabb jövedelem! Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (sz.-I)

A KOVÁCS PÉKSÉG PÉKSÜTEMÉNY-KÉSZÍTŐKET és SZELETTELŐT, CSOMAGOLÓT alkalmaz. Munkaprogram: 6x8 óra. Stabil munkahely, versenyképes fizetés, bónuszok, megbecsülés. Jártasság a területen előnyt jelent. Bővebb felvilágosításért hívja a 0744-403-114-es telefonszámot. (sz.-I)

Az AMICUS EGYESÜLET ASSZISZTENSNÖKET alkalmaz a mezőfelei öregotthonba. Érdeklődni a 0752-214-323-as vagy a 0744-615-258-as telefonszámon. (20548-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI TRANSILVANIA REPÜLŐTÉR versenyvizsgát szervez egy SZERELŐI állás (COR-kód 712609) betöltésére, meghatározatlan időre. A versenyvizsga időpontja: október 9., 10 óra. Részletek a www.transylvaniaairport.ro honlapon vagy a 0265-328-888-as telefonszámon. (sz.-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI TRANSILVANIA REPÜLŐTÉR versenyvizsgát szervez öt VILLANYSZERELŐI állás (COR-kód 741307) betöltésére, meghatározatlan időre. A versenyvizsga időpontja: október 15., 10 óra. Részletek a www.transylvaniaairport.ro honlapon vagy a 0265-328-888-as telefonszámon. (sz.-I)

Zöld utat kapott a tanácstól a Legyen gondunk nagyszüleinkre! program

Az alacsony jövedelmű nyugdíjasoknak november elsejétől heti két alkalommal ingyenes ebédet biztosít a polgármesteri hivatal. Erről szavazott a tanácsosok többsége – kivéve az intézkedést ellenző párt három képviselője, akik közül ketten ellene szavaztak, egyikük tartózkodott. A program kezdeményezője Magyar Előd tanácsos.

„Tekintettel arra, hogy 2009-ben elfogadtuk a Legyen gondunk nagyszüleinkre! programot, jó hír, hogy folytathatjuk ezt a kezdeményezést. Örülünk annak, hogy továbbra is segíthetjük a kis jövedelmű nyugdíjasokat úgy, hogy hetente kétszer ebédet kapnak. Tisztelnünk és tennünk kell valamit azokért az idősekért, akik tettek valamit ezért a városért” – mondta Claudiu Maior, a polgármester tanácsadója.

Megjegyezzük, hogy a szóban forgó helyi tanácsai határozatot a 82/2017-es sürgősségi kormányrendelet és az egyedi nyugdíjrendszert meghatározó 263/2010-es törvény, valamint a köz- és magán szociális intézmények számára meghatározott napi élelemadagot szabályzó, 2017. október 15-én kibocsátott 903-as kormányrendelet, valamint a Legyen gondunk nagyszüleinkre! programot jóváhagyó 2009. február 26-i 96-os számú helyi tanács határozat alapján fogadták el. A juttatás napi 17 lej fejenként, kétszer egy héten, és azok a nyugdíjasok jogosultak rá, akiknek a családjában az egy főre eső havi nettó jövedelem nem éri el a 2017. évi 846. számú kormányhatározattal megállapított országos minimálbért, az 1.500 lejt.

A polgármesteri hivatal hazai és külkapcsolati osztálya

Claudiu Maior: Ingyenes úszótanfolyam marosvásárhelyi gyerekeknek

Claudiu Maior, a polgármester tanácsadója a városi sportklub képviselőivel sajtótájékoztatón bejelentette, hogy a polgármesteri hivatal jóvoltából a Maros Sport- és Szabadidőközpont (Vikendtelep) olimpiai fedett uszodájában ingyenes úszótanfolyamot szerveznek.

„Örülök annak, hogy nagy sporttapasztalattal rendelkező emberek támogatják a város terveit. Ennek köszönhetően hivatalosan is meghirdetjük azt, hogy ingyen be lehet iratkozni úszótanfolyamra. Szeretnénk minden marosvásárhelyi gyerekeknek esélyt adni arra, hogy megtanuljon úszni. A szülők és az edzők közösen majd eldöntik, hogy teljesítménysportot is üznének vagy sem. Az oktatási intézmények közvetítésével, az 5 és 10 év közöttiek, óvodás és kisiskolások ingyen részt vehetnek heti két alkalommal a három hónapig tartó tanfolyamon. A polgármesteri hivatal ingyenes szállítást biztosít az uszodáig és vissza. Az oktatás egy órát tart, és a legjobb körülmények között, nagy tapasztalattal edzők vezetik” – mondta Claudiu Maior, a polgármester tanácsadója.

A cél az, hogy minden gyerek tanulja meg az úszás alapjait.

„Felvesszük a kapcsolatot minden iskolával, mert szeretnénk, ha minden szülő értesülne erről a lehetőségről. Biztos vagyok abban, hogy a szülők tudják, a sport és a mozgás hozzájárul a gyerekek harmonikus fejlődéséhez. Felkérjük a város oktatási intézményeit, a pedagógusokat, hogy támogassák a polgármesteri hivatal által kezdeményezett programot, és az iskola képviselője vagy valamelyik szülő kísérelje el a csoportokat az uszodáig és vissza, segítse a gyerekeket az átöltözésnél, tekintettel arra, hogy óvodásokat is szeretnénk oktatni” – mondta Tóth Laura, a városi sportklub programját koordináló edző.

Megjegyezzük, hogy a programot nagy tapasztalattal rendelkező szakoktatók vezetik, egy csoportba legfeljebb 10 gyerek tartozhat. Bővebb felvilágosítás a program koordinátorától, Tóth Laurától a 0745-949-548-as telefonszámon vagy a csmtgmnatatie@gmail.com e-mail-címen.

A polgármesteri hivatal hazai és külkapcsolati osztálya

GUTENBERG
KÖNYVESBOLT

BABILON
KÖNYVKIADÓ

MI MICSODA Junior

10%
KEDVEZMÉNY

Szeptemberi könyvbarát-kedvezmény

a Gutenberg Könyvesboltokban:

10%-os kedvezménnyel kínáljuk a BABILON KIADÓ könyveit.

Gutenberg Könyvesboltok

Csíksered: Petőfi Sándor utca 4. sz., tel.: 0752-031310 gutenbergkonyvesboltcsiksered.ro

Székelyudvarhely: Márton Áron tér 8. sz., tel.: 0752-032201 gutenbergkonyvesboltcsiksered.ro

Marosvásárhely: Rózsák tere 57. sz., tel.: 0752-032950 gutenbergkonyvesboltmarosvasarhely.ro

**Voltunk,
vagyunk, leszünk.**

1000 év Erdélyben. 100 év Romániában.

iskola
alapítvány

ezer100.ro

1000
EV-ERŐSÍTVÉN
ICS
RMDSZ

Október 1. az idősök világnapja

Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala az idős személyek egyesületeivel közösen meghív minden érdeklődőt az **Október 1. az idősök világnapja** elnevezésű eseményre. Iratkozni, a helyek függvényében, hétfőtől péntekig 9–13 óra között lehet:

- a Nyugdíjasok Egyesülete Maros megyei székhelyén, a Bolyai utca 36. szám alatt;
- a Nyugdíjasok Önszegélyző Egyesületénél, Bolyai utca 36. szám;
- a Nyugdíjasok Ligájánál, a Cuza Vodă utca 22. szám alatt.

A feliratkozásnál a személyazonosságát és a nyugdíj-szelvényt (eredeti és másolat) szükséges felmutatni, részvételi díj 15 lej. Az esemény napján 15 órától a város nagyobb negyedeiből buszok viszik a helyszínre, majd 22 órakor vissza is szállítják a résztvevőket.

**Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala
minden érdeklődőt szeretettel vár!**

19 KONCERT
CONCERT JAZZ

2018. október 15-én, hétfőn, 18 és 20 órástól
a marosvásárhelyi Kultúrpalotában

1 jegy ára 25 lej
jegyek csak a Kultúrpalota jegypénztárában kaphatók.

luni 15 octombrie 2018 de la orele 18 și 20
în Palatul Cultural din Târgu Mureș

prețul biletului 25 lei
biletele se găsesc doar în Casa de Bilete din Palatul Cultural

HOT JAZZ BAND

OLIGRAF

A bujdosó fejedelem Marosszentgyörgyön

A budapesti Új Nemzeti Kamara Színház szeptember 25-én, kedden 13.30 és 19 órai kezdettel a marosszentgyörgyi kultúrotthonban bemutatja A bujdosó fejedelem című 75 perces darabját, amelyben Mikes Kelemen törökországi levelei alapján eleveníti fel II. Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelem életét. **Szereplők:** id. Mikes Kelemen – Pelsőczy László örökös tag, minden idők legelső István, a királya; ifj. Mikes Kelemen – Illés Dániel; Zrínyi Ilona – Kovács Éva Rebecca; Kőszeghy Zsuzsika – Pelsőczy Luca e.h.; Wratlaw herceg – Lénárt László; Kolonich érsek – Kákonyi Tibor; I. Lipót császár – Pelsőczy László; Kajdácsi Pálné – Péter Karola; Juliska szolgálólány – Szalay Tímea. Díszlet: E. Kotték Péter, jelmez: Húros Annamária, szerkesztő: Fazekas Lajos, rendező: Pelsőczy László. A belépés ingyenes, mindenkit szeretettel várnak.

Târgu Mureș 88,7% | Sovata 102,1%
Marosvásárhely 88,7% | Szováta 102,1%

r . a . d . i . o

Radio

Reghin 94,7% | Sighișoara 104,3%
Săteșmar 94,7% | Șeșeș 104,3%

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

**Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.**

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

therezia®

therezia smântână fermentată teff

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro